

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

การศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน
ราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

โดย

นายเชาวนนท์ ลิ่มพิทักษ์

กองด้านอาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป (๒) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป และ (๓) ศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้ามาทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ จำนวน ๔๐๐ คน ทำการวิเคราะห์สถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเดียว กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และสัญชาติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ ส่วนการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลในระดับสูง ($Beta = ๐.๗๔๓$) ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จึงควรส่งเสริมการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการลดความผิดพลาด ลดความเสียหายของประชาชน เกิดประสิทธิภาพในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรต่อไป

เชาวนนท์ ลิ้มพิทักษ์

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ด้วยความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีความสำคัญในชีวิตประจำวันของประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถเปิดรับสื่อผ่านทางเว็บไซต์ ตลอดจนสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างหลากหลายจำหน่ายในต่างประเทศ และตรงกับความต้องการใช้ของตนเอง นอกจากนี้ จากนโยบายการพัฒนาประเทศทำให้มีชาวต่างชาติที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำงาน และเข้ามาพักอาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนผู้สูงอายุจากทั่วโลกเข้ามาพำนักอยู่อาศัยระยะยาวในวัยเกษียณเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เฉพาะตัว แม้ว่าในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์บางวัตถุประสงค์ของการนำเข้า เช่น การใช้เฉพาะตัว การวิจัย การใช้เป็นตัวอย่าง เป็นต้น จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาต แต่ก็ยังมีเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้นำเข้ามาตามวัตถุประสงค์ และตามแต่ชนิดของผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยผู้นำเข้าอ้างว่าไม่ทราบว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ดังกล่าว ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะมีการประกาศข้อกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ทางเว็บไซต์แล้วก็ตาม ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐ และความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป และผลของการรับรู้ดังกล่าวที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้ามาทางไปรษณีย์จากด้านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ จำนวน ๔๐๐ คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๘ อายุ ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๕ การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๗๑ อาชีพเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการ ร้อยละ ๔๙.๒๕ และสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๕ ทำการวิเคราะห์สถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเดียว กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕

ผลการศึกษาพบว่า

๑. พฤติกรรมของผู้นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรส่วนใหญ่มีความถี่ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร คือ นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ๑ - ๓ ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๖ ราคาในการนำหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ย

ต่อครั้ง คือ ๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่ คือ เครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร คือ เว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๓๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ วิธีการที่ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์ คือ ผ่านทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๕ เหตุผลในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์ คือ สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๗

๒. การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลในระดับสูง (Beta = ๐.๗๔๓) ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยหากการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย มีโอกาสร้อยละ ๕๕.๒ ที่จะทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๐.๗๐๓ หน่วย

ดังนั้น จึงควรส่งเสริมการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ให้แก่ประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจที่ชัดเจน เนื่องจากการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัวนั้น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยมีรายละเอียดเอกสารที่ใช้ประกอบการนำเข้า และเงื่อนไขต่าง ๆ ตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรให้แก่ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างละเอียด ก็จะทำให้ผู้นำหรือส่งสินค้าดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์สามารถลดการสูญเสียค่าใช้จ่าย และเวลาในการส่งปลอดภัยจากการถูกลงโทษทางกฎหมาย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	๔
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	๕
๑.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย	๗
บทที่ ๒ ทบทวนวรรณกรรม.....	๙
๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว.....	๙
๒.๒ การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว.....	๒๕
๒.๓ กระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ.....	๒๙
๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	๓๕
๒.๕ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน.....	๓๙
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๔๖
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๔๖
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๖
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๗
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๕๐
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๑
บทที่ ๔ ผลการวิจัย.....	๕๓
๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๓
๔.๒ พฤติกรรมการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์.....	๕๕

๔.๓ การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน ราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป.....	๕๙
๔.๔ ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของ ประชาชนทั่วไป.....	๖๐
๔.๕ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่ เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป.....	๖๒
๔.๖ การวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์ เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป.....	๖๗
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๗๐
๕.๑ สรุปผล.....	๗๐
๕.๒ อภิปรายผล.....	๗๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๗๔
บรรณานุกรม.....	๗๕
ภาคผนวก.....	๗๘
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	๗๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๒.๑ เกณฑ์การนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อใช้เฉพาะตัว.....	๒๕
ตารางที่ ๓.๑ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค	๕๐
ตารางที่ ๔.๑ การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๓
ตารางที่ ๔.๒ ความถี่ในการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรต่อปี	๕๕
ตารางที่ ๔.๓ ราคาในการนำเข้าหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ย ต่อครั้ง.....	๕๖
ตารางที่ ๔.๔ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่.....	๕๖
ตารางที่ ๔.๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร.....	๕๗
ตารางที่ ๔.๖ วิธีการที่ยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์.....	๕๘
ตารางที่ ๔.๗ เหตุผลในการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์.....	๕๘
ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และ กฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ ของประชาชนทั่วไป	๕๙
ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิภาพในการดำเนินการนำ หรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป.....	๖๑
ตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทาง ไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป.....	๖๓
ตารางที่ ๔.๑๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทาง ไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป.....	๖๓
ตารางที่ ๔.๑๒ การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของด้านอายุเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD.....	๖๔
ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษามีผลต่อระดับการรับรู้ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน ราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป	๖๕

- ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด
 หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทาง
 ไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป..... ๖๖
- ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสัญชาติมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด
 หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทาง
 ไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป..... ๖๗
- ตารางที่ ๔.๑๖ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมาย
 ที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชน
 ทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน
 ราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป..... ๖๘
- ตารางที่ ๔.๑๗ การวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่ง
 ผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อ
 ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ๖๘

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่ ๑.๑ ผลการตรวจปล่อยสินค้าผ่านระบบ NSW ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖.....	๒
รูปที่ ๑.๒ ข้อมูลการนำเข้าสินค้าผ่านระบบ NSW ๓ ปีย้อนหลัง	๓
รูปที่ ๑.๓ กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๘
รูปที่ ๒.๑ ประเภทของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศและกระบวนการศุลกากร.....	๓๑
รูปที่ ๒.๒ กระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ประเภทที่ ๓.....	๓๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากปัจจุบัน โลกได้ก้าวสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของประชาชน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง รูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ โดยในด้านการซื้อขายสินค้านั้น จากเดิมที่การซื้อขายสินค้าดำเนินการในโลกกายภาพ ผู้บริโภคจำเป็นต้องเดินทางออกไปข้างนอกเพื่อซื้อสินค้า และผู้ขายจำเป็นต้องมีหน้าร้านเพื่อซื้อขายสินค้า จัดเก็บ และจัดแสดงสินค้า เป็นต้น ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนามากขึ้น ทำให้ประชาชนเข้าถึงช่องทางการเข้าถึงสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น ประชาชนจำนวนมากเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้อขายสินค้ามาสู่ระบบการค้าออนไลน์ ที่สามารถซื้อขายได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และนอกจากการซื้อขายสินค้าทางออนไลน์ในประเทศแล้วยังสามารถเลือกซื้อสินค้าทางออนไลน์จากผู้ขายในต่างประเทศได้อย่างง่ายและสะดวกมากขึ้น (ปัญญา จิตระดับ, ๒๕๖๓)

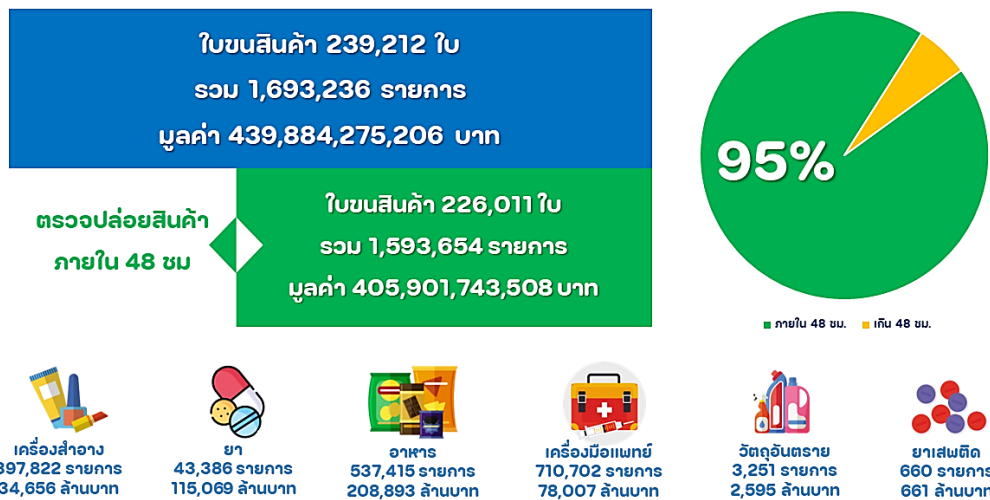
ในส่วน of สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์สุขภาพก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้บริโภคมีการเปิดรับสื่อผ่านทางเว็บไซต์ ตลอดจนหนังสือสิ่งพิมพ์ออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายในต่างประเทศและตรงกับความต้องการใช้ของตนเอง นอกจากนี้ จากนโยบายพัฒนาประเทศที่มีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทั่วประเทศ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมบริการแพทย์ครบวงจร (Medical Service Hub) และการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อพัฒนาประเทศให้เป็นจุดหมายปลายทางของผู้สูงอายุทั่วโลกที่จะมาใช้ชีวิตในวัยเกษียณในลักษณะ Long Stay ทำให้จะมีชาวต่างชาติที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำงาน และเข้ามาพักอาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนผู้สูงอายุจากทั่วโลกเข้ามาพำนักอยู่อาศัยระยะยาวในวัยเกษียณเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เฉพาะตัว แต่ในการนำเข้าดังกล่าวจะผ่านด่านไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ของด่านอาหารและยาทั่วประเทศ พบว่า ติดขัดในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพหลายฉบับ ทำให้ไม่ได้รับผลิตภัณฑ์ตามที่ส่งนำเข้า หรือได้รับล่าช้า ตลอดจนมีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น (ดุสิต จันทราชา, ๒๕๖๔)

ซึ่งแท้จริงแล้ว ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปนั้น มีกฎหมายควบคุมการนำเข้าหรือส่งเข้ามา และมีเรื่องของภาษีเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยจากข้อมูลการตรวจสอบจากด่านไปรษณีย์ พบว่า การนำเข้าสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์สุขภาพมีจำนวน

มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ยา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เครื่องสำอาง และเครื่องมือแพทย์ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้ว่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้นจะต้องยื่นคำขออนำเข้า ณ ด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ก่อนนำเข้า เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย (Transpeed, ๒๕๖๓)

ผลการตรวจปล่อยสินค้าผ่านระบบ National Single Window (NSW) ซึ่งเป็นระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศ สมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งเป็นระบบบริการแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกผ่านทางอินเทอร์เน็ต (สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร, ๒๕๕๙) จากข้อมูลของ กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (๒๕๖๖) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวนใบขนสินค้า ๒๓๙,๒๑๒ ใบ รวม ๑,๖๙๓,๒๓๖ รายการ มูลค่ารวม ๔๓๙,๘๘๔,๒๗๕,๒๐๖ บาท มีการตรวจปล่อยสินค้าภายใน ๔๘ ชั่วโมงเป็นใบขนส่งสินค้าจำนวน ๒๒๖,๐๑๑ ใบ รวม ๑,๕๙๓,๖๕๔ รายการ มูลค่ารวม ๔๐๕,๙๐๑,๗๔๓,๕๐๘ บาท ตามภาพที่ ๑.๑

ผลการตรวจปล่อยสินค้าผ่านระบบ NSW ประจำปีงบประมาณ 2566

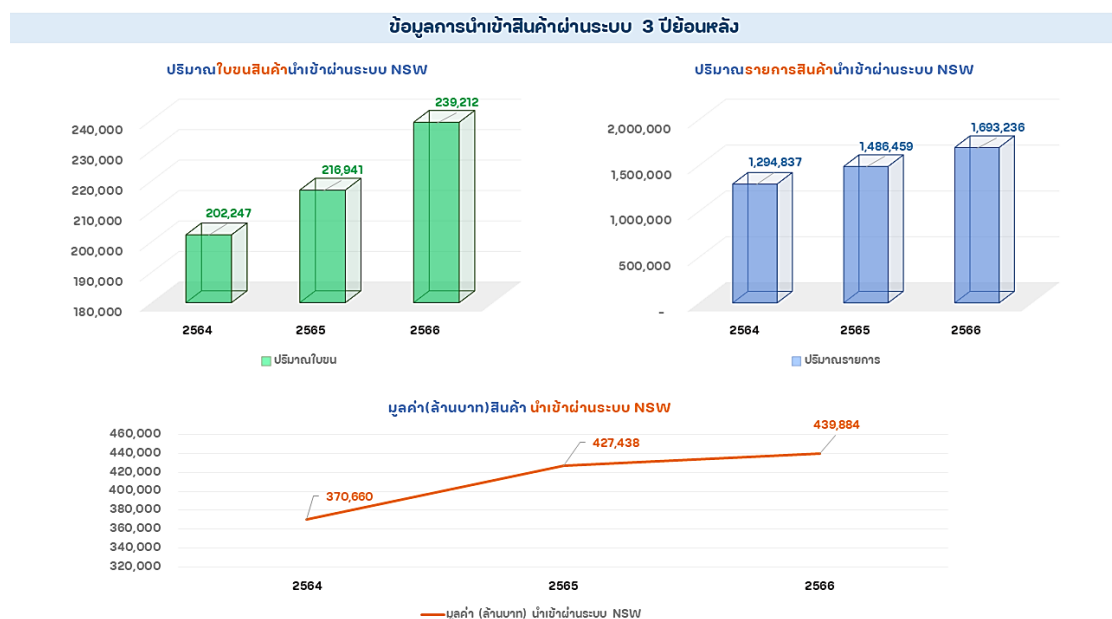

รูปที่ ๑.๑ ผลการตรวจปล่อยสินค้าผ่านระบบ NSW ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ที่มา : กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (๒๕๖๖)

โดยข้อมูลการนำเข้าสินค้าผ่านระบบ NSW ๓ ปีย้อนหลัง พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีปริมาณใบขนสินค้านำเข้า ๒๐๒,๒๔๗ ใบ ปริมาณรายการสินค้านำเข้า ๑,๒๙๔,๘๓๗ รายการ มีมูลค่ารวม

๓๗๐,๖๖๐ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีปริมาณใบขนสินค้านำเข้า ๒๑๖,๙๔๑ ใบปริมาณรายการสินค้านำเข้า ๑,๔๘๖,๔๕๙ รายการ มีมูลค่ารวม ๔๒๗,๔๓๘ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีปริมาณใบขนสินค้านำเข้า ๒๓๙,๒๑๒ ใบปริมาณรายการสินค้านำเข้า ๑,๖๙๓,๒๓๖ รายการ มีมูลค่ารวม ๔๓๙,๘๘๔ ล้านบาท (กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๖๖) ตามภาพที่ ๑.๒

รูปที่ ๑.๒ ข้อมูลการนำเข้าสินค้าผ่านระบบ NSW ๓ ปีย้อนหลัง

ที่มา : กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (๒๕๖๖)

แม้ว่าในการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑสุภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์บางวัตถุประสงค์ของการนำเข้า เช่น การใช้เฉพาะตัว การวิจัย การใช้เป็นตัวอย่าง เป็นต้น จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาต แต่ก็ยังมีเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้นำเข้ามาตามวัตถุประสงค์ และตามแต่ชนิดของผลิตภัณฑสุภาพ หากผู้นำหรือสั่งสินค้านำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ไม่ทราบถึงข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์นั้น อาจทำให้ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการสั่ง ยุ่งยากในการส่งคืน รวมถึงบางกรณีอาจมีโทษทางกฎหมายด้วย โดยผู้นำเข้าอ้างว่าไม่ทราบว่าข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ดังกล่าว ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะมีการประกาศข้อกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ทางเว็บไซต์แล้วก็ตาม จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาที่มีการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าทางไปรษณีย์ พบว่า เหตุผลในการนำเข้าที่พบบ่อยๆ ได้แก่ การสั่งสินค้าผ่าน

สื่ออินเทอร์เน็ตมีประกันสุขภาพอยู่ที่ต่างประเทศและขอให้ส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพมาใช้ต่อเนื่อง มีญาติหรือเพื่อนที่อยู่ต่างประเทศส่งมาให้ ผู้นำเข้าเดินทางกลับจากต่างประเทศแต่ไม่สามารถนำของใช้ส่วนตัวกลับมาได้ทั้งหมดจึงต้องส่งไปรษณีย์ตามมา เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐ และความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป อันจะทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งจะทำให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์การสื่อสารและวิธีการทำงานเพื่อให้ประชาชนที่มีความต้องการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะทำให้ลดความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประชาชน และเป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักร

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพ เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป และประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา ๒ เดือน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จนถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๔.๑ ทราบถึงระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร

๑.๔.๒ ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

๑.๔.๓ มีข้อเสนอแนะกลยุทธ์การสื่อสารและวิธีการทำงาน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์

๑.๔.๔ เพื่อให้ภาครัฐ สื่อสารเกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางป้องกันการกระทำผิดที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากประชาชนไม่ทราบกฎหมาย ทำให้ลดความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประชาชน และการสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ผลิตภัณฑ์สุขภาพ หมายถึง ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อยูในการควบคุม กำกับ ดูแล ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แก่ ยา อาหาร เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำอาง ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และวัตถุอันตราย

ด่านอาหารและยา หมายความว่า ด่านนำเข้า ท่าหรือที่แห่งใดในราชอาณาจักรที่เป็นด่านตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

อาหาร หมายถึง ของกินหรือเครื่องสำอางชีวิต ได้แก่ วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุเจือปนอาหาร สีและเครื่องปรุงแต่งกลิ่น รส

ยา หมายถึง วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์ วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป หรือ วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำหน้าที่ใด ๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์

เครื่องสำอาง หมายถึง วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ถู นวด โขย ฟน หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดกับส่วนภายนอกของร่างกายมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงการใช้กับฟันและเยื่อในช่องปาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ปรากฏ หรือระงับกลิ่นกาย หรือปกป้องดูแลส่วนต่างๆ นั้น ให้อยู่ในสภาพดี และรวมตลอดทั้งเครื่องประดับต่างๆ สำหรับผิวด้วย แต่ไม่รวมถึงเครื่องประดับและเครื่องแต่งตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอก ร่างกาย และวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางโดยเฉพาะ หรือวัตถุอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงให้เป็นเครื่องสำอาง

วัตถุอันตราย หมายถึง วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุแก๊มมันตรังสีวัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม

เครื่องมือแพทย์ หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล วัตถุที่ใช้ใส่เข้าไปในร่างกาย น้ำยาที่ใช้ตรวจในหรือนอกห้องปฏิบัติการ ผลิตภัณฑ์ ซอฟต์แวร์ หรือวัตถุอื่นใด ที่ผู้ผลิตหรือเจ้าของผลิตภัณฑ์มุ่งหมายเฉพาะสำหรับใช้อย่างหนึ่งอย่างใดกับมนุษย์หรือสัตว์ดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะใช้โดยลำพัง ใช้ร่วมกัน หรือใช้ประกอบกับสิ่งอื่นใด ได้แก่ (๑) วินิจฉัย ป้องกัน ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือรักษาโรค (๒) วินิจฉัย ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือรักษาการบาดเจ็บ (๓) ตรวจสอบ ทดแทน แก้ไข ดัดแปลง พยุง ค้ำ หรือจุนด้านกายวิภาคหรือกระบวนการทางสรีระของร่างกาย (๔) ตรวจจับประคอง หรือช่วยชีวิต (๕) คุมกำเนิดหรือช่วยการเจริญพันธุ์ (๖) ช่วยเหลือหรือช่วยชดเชยความทุพพลภาพ หรือพิการ (๗) ให้ข้อมูลจากการตรวจสิ่งส่งตรวจจากร่างกาย เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือการวินิจฉัย (๘) ทำลายหรือฆ่าเชื้อสำหรับเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์เสริมสำหรับใช้ร่วมกับเครื่องมือแพทย์ หรือเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล ผลิตภัณฑ์ หรือวัตถุอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่า เป็นเครื่องมือแพทย์

การนำผลิตภัณฑ์สุขภาพติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักร หมายถึง การนำผลิตภัณฑ์สุขภาพติดตัว พร้อมกับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ขณะเดินทางเข้าประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางเรือ หรือทางอากาศยาน

การนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาใช้เฉพาะตัว หมายถึง การนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านทางไปรษณีย์ หรือผ่านทางระบบการขนส่งโลจิสติกส์ต่างๆ ซึ่งเป็นการนำหรือสิ่งเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์ สำหรับใช้เฉพาะตัวเท่านั้น

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเลือก จัดระเบียบ และแปลความหมายของสิ่งกระตุ้นไปเป็นความหมายและภาพที่ติดอยู่ ซึ่งบุคคลแต่ละคนได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าเดียวกันในสภาพแวดล้อมเหมือนกันจะเลือก จะจัดการ และตีความหมายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวัง เมื่อบุคคลรับรู้อย่างไรก็มักจะเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นจริงตามที่บุคคลนั้นตีความ ดังนั้น การรับรู้ของมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการรับรู้จะกระตุ้นให้คนแสดงออกถึงความเชื่อที่ตนได้รับ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

๑.๖. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปร ดังนี้

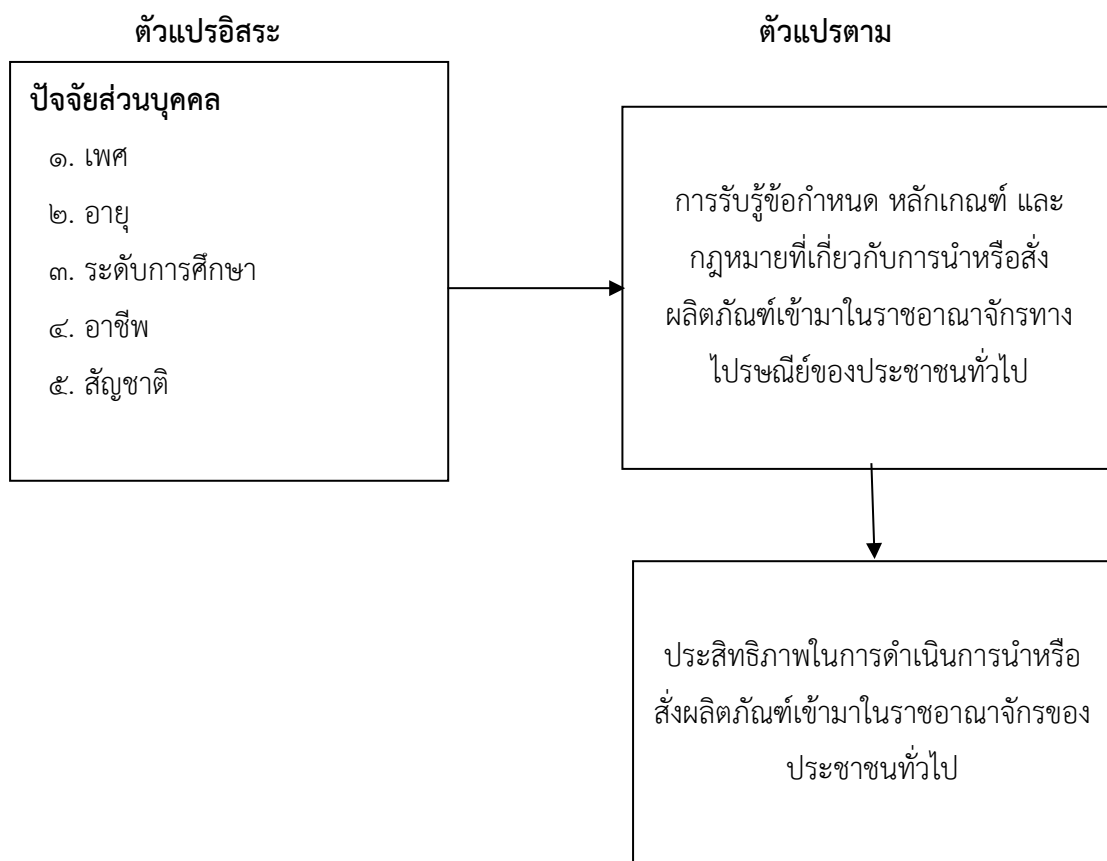
๑.๖.๑ ตัวแปรอิสระ ได้แก่

(๑) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสัญชาติ

๑.๖.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่

(๑) การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

(๒) ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป

รูปที่ ๑.๓ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๒

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัย การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว
๒. การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว
๓. กระบวนการทางศุลกากรที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ
๔. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
๕. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว

ในการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัวสำหรับในประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ มีดังนี้

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “อาหาร” หมายถึง ของกินหรือเครื่องค้ำจุนชีวิต ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๔๕)

(๑) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุดิบอาหาร สีและเครื่องปรุงแต่งกลิ่น รส

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมอาหารให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการกำหนดอาหารควบคุมเฉพาะ, กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหาร ทั้งที่เป็นอาหารควบคุมเฉพาะหรือที่มีให้อาหารควบคุมเฉพาะ ตลอดจนหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการผลิตเพื่อจำหน่าย นำเข้าเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่าย. นอกจากนี้ยังรวมถึงการเข้าไปกำหนดเกี่ยวกับอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมอาหาร การใช้วัตถุดิบใน

อาหาร มาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหาร การผลิตและการเก็บรักษาอาหาร ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการโฆษณาในฉลากด้วย

ในเรื่องการขออนุญาตและการออกใบอนุญาต กำหนดให้ผู้ที่ตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายหรือผู้ที่นำเข้าซึ่งอาหารเพื่อจำหน่าย จะต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต แต่ไม่ใช่บังคับกับการผลิตอาหารหรือนำเข้าซึ่งอาหารเฉพาะคราวซึ่งได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวหรือเพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือเพื่อพิจารณาสั่งซื้อ

ใบอนุญาตที่ออกให้นี้คุ้มกันไปถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย และให้ถือว่า การกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนเป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้ นอกจากนี้ยังกำหนดเรื่องอายุของใบอนุญาตว่าให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่สาม นับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต ถ้าจะขอต่ออายุใบอนุญาตก็ต้องยื่นคำขอก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ส่วนในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตให้หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ย้ายสถานที่ผลิต นำเข้าหรือเก็บอาหาร ก็สามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีได้ภายในเวลาที่กำหนด และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

หน้าที่ของผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับอาหาร ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้าหรือเก็บอาหารนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและห้ามย้ายสถานที่ผลิต สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บอาหารเว้นแต่จะได้รับอนุญาตก่อน ถ้าใบอนุญาตหรือใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารได้สูญหายหรือถูกทำลาย ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตเพื่อขอรับใบแทนภายในเวลาที่กำหนดและผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตหรือสถานที่นำเข้าซึ่งอาหารที่ระบุไว้ในใบอนุญาต นอกจากนี้เพื่อประโยชน์ในการส่งออกและมีความจำเป็นจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้รับอนุญาตผลิตอาหารควบคุมเฉพาะได้ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

ในส่วนการควบคุมอาหาร ได้กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดผลิต นำเข้าเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายซึ่งอาหารไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม อาหารที่ผิดมาตรฐานหรืออาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้กำหนดลักษณะของอาหารประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑. อาหารไม่บริสุทธิ์ ได้แก่ อาหารที่มีสิ่งที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจ็บปหรือมีวัตถุเคมีเจ็บปอันอาจเป็นเหตุให้คุณภาพของอาหารลดลง หรืออาหารที่ผลิต บรรจุหรือเก็บรักษาไว้ไม่ถูกต้องลักษณะ เป็นต้น

๒. อาหารปลอม ได้แก่ อาหารที่ได้สับเปลี่ยนใช้วัตถุอื่นแทนบางส่วนหรือผลิตขึ้นเทียมอาหารอย่างหนึ่งอย่างใดและจำหน่ายเป็นอาหารแท้เช่นนั้น หรืออาหารที่มีฉลากเพื่อลวงให้

ผู้ซื้อเข้าใจผิดในเรื่องคุณภาพหรือลักษณะของอาหาร รวมทั้งอาหารที่ผลิตไม่ถูกต้องตามคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด จนทำให้เกิดโทษหรืออันตราย

๓. อาหารผิดมาตรฐาน ได้แก่ อาหารที่ไม่ถูกต้องตามคุณภาพ หรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแต่ไม่ถึงขนาดเป็นอาหารปลอม

๔. อาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด ได้แก่ อาหารที่ไม่ปลอดภัยในการบริโภค หรือมีสรรพคุณไม่เป็นที่เชื่อถือหรือมีคุณค่าต่อร่างกายในระดับที่ไม่เหมาะสม

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมอาหารให้ถูกสุขลักษณะ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจที่สำคัญ เช่น ออกคำสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหาร ดัดแปลงหรือแก้ไขสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บอาหาร สั่งงดผลิตหรืองดนำเข้าซึ่งอาหารที่ผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาตหรืออาหารที่ไม่ควรแก่การบริโภค ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารให้ประชาชนทราบกรณีที่เป็นอาหารไม่บริสุทธิ์หรืออาหารปลอมหรือผิดมาตรฐานหรือน่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๒.๑.๒ พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ยา” หมายถึง

(๑) วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์

(๓) วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป หรือ

(๔) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำ

หน้าที่ใด ๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ (กองยา, ๒๕๖๖)

โดยวัตถุตาม (๑) (๒) หรือ (๔) ไม่หมายความรวมถึง

(๑) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตรหรือการอุตสาหกรรมตามที่รัฐมนตรีประกาศ

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์ เครื่องกีฬา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง หรือเครื่องมือและส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะหรือวิชาชีพเวชกรรม

(๓) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในห้องวิทยาศาสตร์สำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ หรือการชันสูตรโรคซึ่งมิได้กระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบัน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่ใช่บังคับแก่

(๑) การผลิตยาซึ่งผลิตโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัด
โรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(๒) การผลิตยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือของผู้ประกอบ
โรคศิลปะที่สั่งสำหรับคนไข้เฉพาะราย หรือตามใบสั่งยาของผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์สำหรับสัตว์
เฉพาะราย

(๓) การขายยาสมุนไพรที่ไม่ใช่ยาอันตราย การขายยาสามัญประจำบ้าน การ
ขายยาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาทันตกรรมขายเฉพาะสำหรับ
คนไข้ของตน หรือการขายยาซึ่งผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ขายสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกัน
โรคหรือการขายยาซึ่งขายโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย
และองค์การเภสัชกรรม

(๔) การนำยาติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งไม่เกินจำนวนที่จำเป็นจะต้องใช้
เฉพาะตัวได้สามสิบวัน

(๕) การนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยกระทรวง ทบวง กรม ใน
หน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

ผู้ได้รับยกเว้นตาม (๑) และ (๕) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง๒๑

การแบ่งประเภทยาตามระดับควบคุมการขายมีความสำคัญ เนื่องจากจะผูกพันถึง
บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการควบคุมรายการยาประเภทนั้น หากพิจารณาจากนิยามใน
พระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ จะมีระบุแค่ "ยาควบคุมพิเศษ" (ระดับการควบคุมที่เข้มงวดที่สุด) "ยา
อันตราย" "ยาสามัญประจำบ้าน" (ระดับการควบคุมที่อ่อนกว่ายาควบคุมพิเศษและยาอันตราย) ดังนี้

๑. ยาควบคุมพิเศษ จะต้องมีการประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เป็นยาควบคุม
พิเศษ เช่น ยาจำพวกรักษามะเร็ง (anti-neoplastics) ยาจำพวกบาร์บิตูเรส (barbiturates)
ยาจำพวกทำให้ชาทั่วร่างกาย หรือสลบ (general anesthetics) ยาผสมที่ใช้สำหรับรักษาโรคหอบหืด
ที่มีตัวยาสเตอรอยด์ (steroids) เป็นต้น

๒. ยาอันตราย จะต้องมีการประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เป็นยาอันตราย
ตัวอย่างรายการยาอันตราย เช่น ยาจำพวกลดความดันเลือด (hypertensive drug) ยาจำพวกแก้ไอ
(antitussive drugs) ยกเว้นที่ใช้ขับเสมหะ ยาจำพวกคอร์ติโคสเตอรอยด์ (corticosteroids) ที่ได้จาก

ธรรมชาติ หรือที่ได้จากการสังเคราะห์ สำหรับใช้เฉพาะที่ ยาจำพวกฆ่าเชื้อรา (antifungal drugs) ยาฉีดทุกชนิด รวมทั้งน้ำกลั่นที่ใช้สำหรับฉีด เป็นต้น

๓. ยาสามัญประจำบ้าน จะต้องมีประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เป็นยาสามัญประจำบ้าน ซึ่งมีได้ทั้งยาสามัญประจำบ้านแผนปัจจุบัน และยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ โดยยาที่จะเข้าเกณฑ์ยาสามัญประจำบ้านได้ จะต้องเข้าเกณฑ์ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนปัจจุบัน หรือประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นส่วนประกอบของสูตรยา ความแรง ขนาดบรรจุ ภาชนะบรรจุ การแสดงฉลากไม่ว่าจะเป็นสรรพคุณ วิธีใช้ วิธีการเก็บรักษา คำเตือน หากไม่เข้าเกณฑ์แล้วก็ไม่สามารถอยู่ในรายการยาสามัญประจำบ้านได้

๔. ยาที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาอันตราย หรือ ยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ หรือ ยาที่ไม่ได้รับการจัดประเภทให้เป็นยาควบคุมพิเศษหรือยาอันตรายหรือยาสามัญประจำบ้าน ในฐานะข้อมูลผลิตภัณฑ์จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ใช้คำว่า "ยาสามัญ" หมายถึงยากลุ่มนี้ วิธีพิจารณาผลิตภัณฑ์ยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ใช่ยาควบคุมพิเศษ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ

(๒) ไม่ใช่ยาอันตราย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาอันตราย

(๓) ไม่ใช่ยาสามัญประจำบ้าน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนปัจจุบันและยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ

(๔) มีการกำหนดรายการยกเว้นไม่ให้เป็นยาอันตราย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาอันตราย หรือหากไม่มีก็ต้องเข้าเกณฑ์ตาม ข้อ (๑) - (๓)

(๕) ผลิตขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ทางเภสัชกรรม ซึ่งบรรจุในภาชนะหีบห่อที่ปิดผนึกไว้ และมีฉลากครบถ้วนตามพระราชบัญญัติยา ตัวอย่าง เช่น พาราเซตามอล (สูตรเดี่ยว) ๕๐๐ มิลลิกรัม กระปุกละ ๑๐๐ เม็ด เป็นต้น

๒.๑.๓ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ให้ความหมาย “เครื่องสำอาง” หมายถึง

(๑) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ถู นวด โรย พ่น หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดกับส่วนภายนอกของร่างกายมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงการใช้กับฟันและเยื่อในช่องปาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ปรากฏ หรือระงับ

กลืนกาย หรือปกป้องดูแลส่วนต่างๆ นั้น ให้อยู่ในสภาพดี และรวมตลอดทั้งเครื่องประทีนต่าง ๆ สำหรับผิวด้วย แต่ไม่รวมถึงเครื่องประดับและเครื่องแต่งตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอกร่างกาย

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางโดยเฉพาะ หรือ

(๓) วัตถุอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงให้เป็นเครื่องสำอาง

มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย หรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง ต้องจดแจ้งรายละเอียดของเครื่องสำอางต่อผู้รับจดแจ้ง และเมื่อผู้รับจดแจ้งออกใบรับจดแจ้งให้แล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางนั้นได้

การจดแจ้งและการออกใบรับจดแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ผู้ซึ่งผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางเพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อจัดนิทรรศการ หรือเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย หรือวิเคราะห์ทางวิชาการ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบจดแจ้งสำหรับเครื่องสำอางดังกล่าวตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๒๕ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๙) การนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง ต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบเครื่องสำอาง

มาตรา ๖๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ในการควบคุมเครื่องสำอางนั้น การนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง ต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบเครื่องสำอาง ผู้จดแจ้งต้องผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางให้ตรงตามที่ได้จดแจ้งไว้

ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย รับจ้างผลิตหรือขายเครื่องสำอาง ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้

(๒) เครื่องสำอางปลอม

(๓) เครื่องสำอางผิดมาตรฐาน

(๔) เครื่องสำอางที่รัฐมนตรีประกาศห้ามตามมาตรา ๖ (๑)

(๕) เครื่องสำอางที่ถูกสั่งเพิกถอนใบรับจดแจ้งตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗

เครื่องสำอางที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้

(๑) เครื่องสำอางที่ผลิตหรือใช้ภาชนะบรรจุไม่ถูกสุขลักษณะอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้

(๒) เครื่องสำอางที่มีสารอันตรายตัวได้รวมอยู่ด้วยและอาจทำให้เกิดเป็นพิษอันเป็นอันตรายต่อผู้ใช้

(๓) เครื่องสำอางที่มีสิ่งทีอาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้เจือปนอยู่ด้วย

(๔) เครื่องสำอางที่มีวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางตาม มาตรา ๖ (๒)

เครื่องสำอางที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเครื่องสำอางปลอม

(๑) เครื่องสำอางที่ใช้ฉลากแจ้งชื่อผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือแหล่งผลิตที่มีใช้ความจริง

(๒) เครื่องสำอางซึ่งมีสารสำคัญขาดหรือเกินกว่าร้อยละยี่สิบตามที่จดแจ้งไว้ต่อผู้รับจดแจ้งหรือตามที่ระบุไว้ในฉลาก

(๓) เครื่องสำอางที่ใช้วัตถุอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำเทียมขึ้นเป็นสารสำคัญของเครื่องสำอางนั้น หรือเป็นเครื่องสำอางที่ไม่มีสารสำคัญตามที่ได้จดแจ้งไว้ต่อผู้รับจดแจ้งหรือไม่มีสารสำคัญตามที่ระบุไว้ในฉลาก

(๔) เครื่องสำอางที่แสดงว่าเป็นเครื่องสำอางที่ได้จดแจ้งไว้ซึ่งมิใช่ความจริง

เครื่องสำอางซึ่งมีสารสำคัญขาดหรือเกินกว่าที่ได้จดแจ้งไว้ต่อผู้รับจดแจ้งหรือที่ระบุไว้ในฉลากเกินเกณฑ์ค่าคลาดเคลื่อนที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่ถึงขนาดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ (๒) ให้ถือว่าเป็นเครื่องสำอางผิดมาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางเพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อจัดนิทรรศการ หรือเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย หรือวิเคราะห์ทางวิชาการ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบจดแจ้งสำหรับเครื่องสำอาง แต่ผู้ได้รับการยกเว้นก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การนำเข้าเครื่องสำอางเพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อจัดนิทรรศการ หรือเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย หรือวิเคราะห์ทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

(๑) กรณีเพื่อเป็นตัวอย่าง หรือเพื่อจัดนิทรรศการ ให้ยื่นคำขอและเอกสารหรือหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือยื่นผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๒) กรณีเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย หรือวิเคราะห์ทางวิชาการ ให้ยื่นคำขอและเอกสารหรือหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือยื่นผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๒.๑.๔ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมายคำว่า “วัตถุอันตราย” หมายถึง วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุแก๊มมันตรังสีวัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นครีมิภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

วัตถุอันตราย แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ตามความจำเป็นแก่การควบคุม ดังนี้

(๑) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบที่ออกตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๒) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๒ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดด้วย โดยปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบที่ออกตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๓) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบที่ออกตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๔) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครอง

ในการนำผ่านวัตถุอันตราย ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และการออกใบนำผ่านวัตถุอันตรายที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาธิบดีขอ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ ผู้ที่ประสงค์จะนำผ่านวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ หรือชนิดที่ ๒ ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ โดยสามารถยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือยื่นผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือยื่น ณ หน่วยงาน สถานที่ หรือยื่นตามวิธีการอื่นที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนด โดยผู้ขอผ่านวัตถุอันตรายจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย โดยแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นผู้ประกอบการนำเข้าและส่งออกวัตถุอันตราย

๒. เป็นผู้ได้รับอนุมัติเป็นผู้ขอผ่านแดน หรือผู้ขนส่งผ่านแดน หรือผู้ขอย้ายลำ ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

อย่างไรก็ตาม ได้มียกเว้นการนำเข้าไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการแจ้งดำเนินการ การขออนุญาต และการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยกเว้นการนำเข้าไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการแจ้งดำเนินการ การขออนุญาต และการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยวัตถุอันตรายที่นำเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

(๑) วัตถุอันตรายที่นำเข้ามาเพื่อใช้สอยส่วนบุคคล หรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นครั้งคราว มีหลักเกณฑ์คือ เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่นำเข้ามาใช้สอยส่วนบุคคลเท่านั้น หรือนำเข้ามาใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นครั้งคราวที่มีใช้การมีไว้ในครอบครองเพื่อการใช้รับจ้าง การจำหน่าย หรือเพื่อประโยชน์ทางการค้าวัตถุอันตราย ปริมาณการนำเข้าต้องไม่เกินครั้งละ ๕ ลิตร หรือ ๕ กิโลกรัม และต้องมีหนังสือรับรองของผู้นำเข้า

(๒) วัตถุอันตรายที่นำเข้ามาเพื่อการแสดงนิทรรศการ มีหลักเกณฑ์ คือ ต้องมีหนังสือรับรองของผู้นำเข้าเพื่อการจัดนิทรรศการและจะส่งกลับภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดงานนิทรรศการ ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้จัดนิทรรศการ ต้องมีหนังสือรับรองจากเจ้าของสถานที่จัดนิทรรศการ และกรณีสินค้าเกิดการชำรุดเสียหายต้องมีหลักฐานแสดงการชำรุดเสียหาย

(๓) วัตถุอันตรายที่นำเข้ามาเพื่อการศึกษาของสถาบันการศึกษา หรือเพื่อใช้ในการงานศึกษาวิจัย

(๔) วัตถุอันตรายที่นำเข้ามาใช้โดยหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของการใช้วัตถุอันตรายนั้น

(๕) วัตถุอันตรายที่นำเข้าเพื่อส่งต่อให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ สภาอากาศไทย คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษในประเทศไทย

การนำเข้าวัตถุอันตรายตาม (๑) – (๔) ต้องมีผู้นำเข้าเพื่อการขาย (กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๖๕)

๒.๑.๕ พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ให้ความหมายคำว่า “เครื่องมือแพทย์” หมายถึง

(๑) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล วัตถุที่ใช้ใส่เข้าไปในร่างกาย น้ำยาที่ใช้ตรวจในหรือนอกห้องปฏิบัติการ ผลิตภัณฑ์ ซอฟต์แวร์ หรือวัตถุอื่นใด ที่ผู้ผลิตหรือเจ้าของผลิตภัณฑ์มุ่งหมายเฉพาะสำหรับใช้อย่างหนึ่งอย่างใดกับมนุษย์หรือสัตว์ดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะใช้โดยลำพัง ใช้ร่วมกัน หรือใช้ประกอบกับสิ่งอื่นใด

(ก) วินิจฉัย ป้องกัน ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือรักษาโรค

(ข) วินิจฉัย ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือรักษาการบาดเจ็บ

(ค) ตรวจสอบ ทดแทน แก้ไข ดัดแปลง พยุง ค้ำ หรือจุนด้านกายวิภาคหรือกระบวนการทางสรีระของร่างกาย

(ง) ควบคุมหรือช่วยชีวิต

(จ) คุมกำเนิดหรือช่วยการเจริญพันธุ์

(ฉ) ช่วยเหลือหรือช่วยชดเชยความทุพพลภาพหรือพิการ

(ช) ให้ข้อมูลจากการตรวจสิ่งส่งตรวจจากร่างกาย เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือการวินิจฉัย

(ซ) ทำลายหรือฆ่าเชื้อสำหรับเครื่องมือแพทย์

(๒) อุปกรณ์เสริมสำหรับใช้ร่วมกับเครื่องมือแพทย์ตาม (๑)

(๓) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล ผลิตภัณฑ์ หรือวัตถุอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเป็นเครื่องมือแพทย์

มาตรา ๑๕ ผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ต้องจดทะเบียนสถานประกอบการต่อผู้อนุญาต

การขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนสถานประกอบการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ บทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๔ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การผลิต นำเข้าหรือขายเครื่องมือแพทย์โดยหน่วยงานของรัฐ ในหน้าที่ป้องกัน คุ้มครองบำบัดโรคหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ และสภากาชาดไทย

(๒) การผลิตเครื่องมือแพทย์เฉพาะกรณีทำให้ปราศจากเชื้อในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(๓) การผลิตและการขายเครื่องมือแพทย์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขผู้นั้นผลิตขึ้น สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์เฉพาะรายของตน

(๔) การขายเครื่องมือแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งรายการละเอียดแล้วโดยสถานพยาบาลหรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์เฉพาะรายของตน

(๕) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็น เพื่อใช้เฉพาะตัวเพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อจัดนิทรรศการ หรือเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย วิเคราะห์หรือทดสอบคุณภาพมาตรฐาน

(๖) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่เป็นอุปกรณ์หรือส่วนประกอบเพื่อการผลิตเครื่องมือแพทย์หรือการนำเข้าเครื่องมือแพทย์สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์เฉพาะราย

(๗) การผลิตเครื่องมือแพทย์เพื่อเป็นตัวอย่างในการส่งออก

(๘) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้ได้รับยกเว้นการบังคับใช้ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตรา วิธีการชำระ การยกเว้นและผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการประเมินเอกสารทางวิชาการการตรวจสอบสถานประกอบการ การตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์เครื่องมือแพทย์

มาตรา ๕๓ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๗) แล้ว การนำเข้าหรือส่งออกเครื่องมือแพทย์ต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบเครื่องมือแพทย์

มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๗ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๗ (๘) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๗ (๘) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายของสิ่งที่กล่าวถึงตาม (๑) ซึ่งเกิดขึ้นในร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ต้องไม่เกิดจากกระบวนการทางเภสัชวิทยา วิทยาภูมิคุ้มกัน หรือปฏิกิริยาเผาผลาญให้เกิดพลังงานเป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๖๐)

ในการผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๗ เป็นช่องทางเพื่อการเข้าถึงเครื่องมือแพทย์ที่จำเป็นต้องใช้ในการวินิจฉัย บำบัด รักษาโรค หรือสภาวะความผิดปกติของร่างกาย หรือเพื่อการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ คุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัย

ของเครื่องมือแพทย์ โดยการผลิต นำเข้า ขาย เครื่องมือแพทย์ที่สามารถยื่นคำขอผ่านช่องทางมาตรา ๒๗ ได้มีดังนี้ (กองควบคุมเครื่องมือแพทย์, ๒๕๖๖)

๑. การผลิต หรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๗ (๕) (๖) และ (๗)

(๑) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็น เพื่อเป็นตัวอย่างในการขออนุญาต หรือขอแจ้งรายการละเอียดเครื่องมือแพทย์

(๒) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อเป็นตัวอย่างสินค้า

(๓) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็น เพื่อเป็นตัวอย่างส่งทดสอบหรือตรวจวิเคราะห์ประกอบการขออนุญาต หรือขอแจ้งรายการละเอียด หรือขอจดแจ้งหรือขอประเมินเทคโนโลยี หรือขอหนังสือรับรองอื่น ๆ

(๔) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อจัดนิทรรศการ

(๕) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็น เพื่อจัดนิทรรศการแสดงผลนวัตกรรมเชิงประวัติศาสตร์ของการออกแบบ และศึกษาเทคโนโลยีทางการแพทย์

(๖) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการศึกษาหรือการเรียน การสอนของสถาบันการศึกษา

(๗) การผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการวิจัยทางคลินิก

(๘) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือแพทย์ ในประเทศไทยที่มีใช้การวิจัยทางคลินิก

(๙) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หรือทดสอบ คุณภาพมาตรฐาน

(๑๐) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้เฉพาะตัว

(๑๑) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์เฉพาะราย

(๑๒) การผลิตเครื่องมือแพทย์เพื่อเป็นตัวอย่างในการส่งออก

๒. การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๗ (๘)

(๑) การนำเข้าอุปกรณ์เสริมที่ไม่สามารถแยกใช้เป็นเอกเทศ เพื่อใช้ควบคู่หรือใช้ซ่อมแซมเครื่องมือแพทย์ที่มีการผลิตหรือนำเข้าอยู่ก่อนแล้ว

(๒) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์โดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อทดสอบหรือสอบเทียบเครื่องมือแพทย์

(๓) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์โดยหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากข้อ ๒ เพื่อทดสอบหรือสอบเทียบเครื่องมือแพทย์

(๔) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์เพื่อซ่อมแซม ทดสอบหรือสอบเทียบแล้วส่งออกนอกราชอาณาจักร

(๕) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่ส่งออกไปเพื่อซ่อมแซม ทดสอบหรือสอบเทียบนอกราชอาณาจักรแล้วนำกลับมาในราชอาณาจักร

(๖) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์เพื่อบริจาคให้แก่หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกัน คุ้มครอง บำบัดโรค หรือฟื้นฟูสมรรถภาพหรือสภากาชาดไทย

(๗) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์เพื่อบริจาคให้แก่องค์กรสาธารณกุศลที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเห็นชอบ

(๘) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติภายในราชอาณาจักร

(๙) การนำเข้าอุปกรณ์เสริมสำหรับผลิตเครื่องมือแพทย์เพื่อส่งออก

(๑๐) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ของสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนโดยใช้ต้นฉบับหนังสือรับรองประกอบการนำเข้า เครื่องมือแพทย์ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของบุคคลอื่น

(๑๑) การนำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่ส่งออกไปเพื่อจัดนิทรรศการนอกราชอาณาจักรแล้วนำกลับมาในราชอาณาจักร

วิธีการยื่นคำขอผลิต นำเข้า ขาย เครื่องมือแพทย์ตามมาตรา ๒๗

๑. การยื่นคำขอ ต้องมีการเปิดสิทธิ์การใช้งานเข้าระบบมาตรา ๒๗ โดยมีหนังสือมอบอำนาจ พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชนผู้มอบอำนาจสำเนาบัตรประชาชนผู้รับมอบอำนาจ และหนังสือรับรองบริษัทอายุไม่เกิน ๖ เดือน ยื่นเอกสารที่กลุ่มงานเปิดสิทธิ์ อาคาร ๖ ชั้น ๓ กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ระยะเวลาเปิดสิทธิ์เข้าใช้งานระบบ ๑ วันทำการ

๒. เมื่อผู้ประกอบการยื่นเอกสารผ่านระบบมาตรา ๒๗ เจ้าหน้าที่จะพิจารณาเอกสารเบื้องต้น

(๑) หากเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ จะพิจารณาอนุมัติ ระยะเวลาพิจารณาคำขอประมาณ ๗ วันทำการนับตั้งแต่เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอ

(๒) หากเอกสารไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่จะคืนคำขอ โดยจะระบุหมายเหตุให้ทำการแก้ไขเอกสารและผู้ประกอบการต้องยื่นคำขอใหม่

๓. กรณีเป็นคำขอเพื่อใช้ในการวิจัยทางคลินิก กรณีต้องการใช้ผลสำหรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ระยะเวลาพิจารณาคำขอ

(๑) ระยะเวลาพิจารณา ๑๐ วันทำการ กรณีเป็นเครื่องมือแพทย์ non-significant risk (ไม่ส่งผู้เชี่ยวชาญ)

(๒) ระยะเวลาพิจารณา ๒ -๓ เดือน กรณี significant risk (ส่งผู้เชี่ยวชาญ)

ในการอนุญาตกรณีนำเข้าเครื่องมือแพทย์ตามมาตรา ๒๗ นั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้มอบอำนาจให้ข้าราชการประจำด้านอาหารและยาเป็นผู้อนุญาต

๒.๑.๖ พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “สมุนไพร” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือแร่ ที่ใช้ ผสม ประุง หรือแปรสภาพ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร (กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๖๒)

ส่วนคำว่า “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” หมายถึง (๑) ยาจากสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนไทย ยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อการบำบัด รักษา และบรรเทาความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือการป้องกันโรค (๒) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือแปรสภาพจากสมุนไพร ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์เพื่อให้เกิดผลต่อสุขภาพหรือการทำงานของร่างกายให้ดีขึ้น เสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกาย หรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค (๓) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๔) วัตถุอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร

อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไม่ได้หมายความรวมถึง (๑) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตร การอุตสาหกรรม หรือการอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด (๒) วัตถุที่จัดเป็นยาแผนปัจจุบัน ยาแผนโบราณสำหรับสัตว์ อาหารสำหรับมนุษย์หรือสัตว์ เครื่องกีฬา เครื่องมือเครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษ วัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น ตามกฎกระทรวง การขออนุญาตและการออกไปอนุญาตผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ผู้ที่

ประสงค์จะนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๖ (๑) ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้
อนุญาต พร้อมด้วยข้อมูล เอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้ (กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๖๓)

(๑) เลขประจำตัวประชาชน ในกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้ขออนุญาต
(๒) ชื่อและเลขทะเบียนนิติบุคคล ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต
(๓) เลขที่ใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงาน
ของคนต่างด้าว หรือเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม (๑๔) หรือ (๑๕) หรือเลขที่หนังสือ
รับรองตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตไม่ได้มีสัญชาติ
ไทย

(๔) เอกสารแสดงคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตตามมาตรา ๑๙ และผู้มีหน้าที่
ปฏิบัติการตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๓)

(๕) หนังสือแสดงว่าผู้ขออนุญาตเป็นผู้แทนนิติบุคคลหรือเป็นผู้มีอำนาจทำการ
แทนนิติบุคคลในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับอนุญาต

(๖) แผนที่ที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ผลิต นำเข้า หรือขาย และสถานที่เก็บ
รักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีลักษณะตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด
ตามมาตรา ๖ (๑๐) และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงโดยรอบของสถานที่นั้น

(๗) แบบแปลนแผนผังสิ่งปลูกสร้างภายในบริเวณสถานที่ผลิต นำเข้า หรือขาย
และสถานที่เก็บรักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพร

(๘) เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของผู้ขออนุญาตในสถานที่
ผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของสถานที่ดังกล่าว
ให้แนบหนังสือแสดงความยินยอมของเจ้าของสถานที่นั้นด้วย

(๙) รายการเกี่ยวกับระบบการกำจัดน้ำเสีย การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
ระบบควบคุมอากาศ ระบบน้ำที่ใช้ในการผลิตเฉพาะกรณีขออนุญาตประกอบกิจการผลิตผลิตภัณฑ์
สมุนไพร

(๑๐) คำยินยอมให้ผู้อนุญาตเข้าถึงข้อมูลตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อประโยชน์
ในการตรวจสอบสถานที่ผลิต นำเข้า หรือขายตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงส่วนที่ใช้เป็น
สถานที่เก็บรักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิต นำเข้า หรือขายด้วย

มาตรา ๑๓ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่
รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๖ (๑) ให้ยื่นคำขออนุญาต และเมื่อผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้แล้ว
จึงจะผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นได้

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๗ ไม่ใช่บังคับแก่

(๑) การผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยกระทรวง ทบวง กรม สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อการศึกษาด้านเภสัชศาสตร์ ด้านการแพทย์แผนไทย หรือด้านการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีภารกิจด้านป้องกันหรือบำบัดโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด และสภาวิชาชีพ

(๒) การปรุงยาแผนไทยสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน โดยผู้ประกอบวิชาชีพ การแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านซึ่งได้รับการ รับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สำหรับการปรุงยาตามองค์ความรู้การแพทย์ ทางเลือกสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดย คำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) การแบ่งบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน โดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือหมอพื้นบ้านซึ่งได้รับการรับรองตาม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แบ่งบรรจุตาม (๓) เพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน โดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือ หมอพื้นบ้าน ซึ่งได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๕) ผู้ขายรายย่อยซึ่งขายวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัว โดยมีปริมาณตามความ จำเป็นที่ใช้ได้ไม่เกินเก้าสิบวัน

(๗) การผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในประเทศและระหว่างประเทศ

(๘) การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ผู้ได้รับยกเว้นตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ผู้ผลิต นำเข้าหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๒.๒ การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อใช้เฉพาะตัว

เกณฑ์การนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อใช้เฉพาะตัว มีดังนี้ (กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๖๖)

การนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย และผลิตภัณฑ์สมุนไพร เข้ามาในราชอาณาจักร ต้องเป็นการนำเข้าหรือส่งเข้ามาเพื่อใช้เฉพาะตัวเองเท่านั้น โดยการนำเข้าหรือส่งเข้ามานั้นต้องเป็นการนำเข้าในนามบุคคลธรรมดา ทั้งนี้ของทุกชนิดที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาต้องไม่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ห้ามนำเข้าตามกฎหมาย โดยต้องดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดและกฎหมายของประเทศไทย ดังนี้

๑. อาหาร

การนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อบริโภคเฉพาะตัวเองสามารถนำเข้ามาได้ไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ และเมื่อรวมทุกรายการแล้วต้องไม่เกิน 20 กิโลกรัม ดังนี้ ตารางที่ ๒.๑ เกณฑ์การนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อใช้เฉพาะตัว

ลำดับ	กลุ่มผลิตภัณฑ์	ปริมาณสูงสุดที่นำเข้าได้
๑	นมและผลิตภัณฑ์จากนม เช่น นมพร้อมดื่ม นมผง ไอศกรีม ชีส เวย์ โพรตีน โยเกิร์ต พุดดิ้ง เป็นต้น	๕ กิโลกรัม/๕ ลิตร
๒	<ul style="list-style-type: none"> กาแฟ ได้แก่ กาแฟคั่วบด เมล็ดกาแฟทั้งชนิดคั่วและไม่คั่ว กาแฟชนิดแคปซูล ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสำเร็จพร้อมซง เช่น ชาและกาแฟ in ๑ 	๕ กิโลกรัม
๓	<ul style="list-style-type: none"> กาแฟชนิดพรีชดราย ชา ได้แก่ ชาใบ ชาผง รวมถึงเครื่องดื่มและชาจากพืชชนิดอื่น เช่น ชาคาโมมาย, ชาเปปเปอร์มินท์ 	๑ กิโลกรัม
๔	สารให้ความหวานแทนน้ำตาลชนิดแห้ง เช่น แอสปาร์แตม sucralose, saccharin, xylitol, stevia เป็นต้น	๑ กิโลกรัม
๕	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ไม่เกิน ๖ เดือน ต่อ ๑ รายการ รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๐ รายการ
๖	พืช ผัก และผลไม้ชนิดแห้ง	๕ กิโลกรัม
๗	เครื่องเทศชนิดแห้งจากพืช เช่น หญ้าฝรั่ง วานิลลา และอาหารแห้งจากสัตว์ เช่น รังนก หูฉลาม กระเพาะปลา	๑ กิโลกรัม

ลำดับ	กลุ่มผลิตภัณฑ์	ปริมาณสูงสุดที่นำเข้าได้
๘	<p>อาหารดังต่อไปนี้ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> • ัญพิชแห้ง เช่น คิวินัว ถั่วและนัท • ผลิตภัณฑ์ขนมอบ ขนมหวาน และขนมขบเคี้ยว • ผลิตภัณฑ์แต่งรสหวานชนิดเหลว เช่น น้ำตาล น้ำผึ้ง • เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เช่น น้ำผลไม้ โซดา • เนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ที่ผ่านกรรมวิธี และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม เนื้อรมควัน หมูแผ่น หมูหยอง แชลมอนรมควัน • เส้นก๋วยเตี๋ยว พาสต้า สปาเก็ตตี้ ราเมน บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป หรือเส้นชนิดอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน ทั้งที่มีและไม่มีเครื่องปรุงรสรวมอยู่ตัว • ซอสและเครื่องปรุงรสชนิดเหลวหรือกึ่งเหลว ได้แก่ น้ำปลา ซอสถั่วเหลือง น้ำส้มสายชู มายองเนส น้ำเกรวี่ • พืช ผัก ผลไม้สด และที่ผ่านกรรมวิธี เช่น ดอก เชื่อมบรรจุกระป๋อง • น้ำมันและไขมัน เช่น น้ำมันที่ใช้ทำอาหาร • ผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารก และอาหารทางการแพทย์ • นมจากมนุษย์ 	๑๐ กิโลกรัม/๑๐ ลิตร
๙	อาหารประเภทอื่น	นำเข้าได้โดยเทียบเคียงกับกลุ่มผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๑-๘

หมายเหตุ: ๑. การจัดว่าเป็นอาหารหรือไม่ ต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศไทย

๒. ห้ามนำเข้าอาหารที่มีส่วนผสมของกัญชา กัญชง

๒. เครื่องสำอาง

เครื่องสำอางสามารถนำหรือส่งเข้ามาใช้เฉพาะตัวเองต้องเป็นเครื่องสำอางสำเร็จรูป โดยนำหรือส่งเข้ามาได้ชนิดละไม่เกิน ๖ ชิ้น และรวมแล้วไม่เกิน ๓๐ ชิ้น เช่น ถ้านำเข้าชนิดละ ๓ ชิ้น จะนำเข้าได้ทั้งหมด ๑๐ ชนิด

หมายเหตุ: ห้ามนำเข้าเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของกัญชา กัญชง

๓. เครื่องมือแพทย์

การนำหรือส่งเครื่องมือแพทย์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้เฉพาะตัวเอง ต้องแสดง เอกสารและหลักฐาน ดังนี้

- (ก) เอกสารแสดงรายละเอียดของเครื่องมือแพทย์ เช่น ชื่อการค้า ฉลาก เอกสารกำกับเครื่องมือแพทย์ ส่วนประกอบ ลักษณะเฉพาะ (specifications) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต
- (ข) หนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์และรับรองว่าจะไม่นำเครื่องมือแพทย์ไปจำหน่าย
- (ค) ใบรับรองแพทย์โดยระบุรายละเอียดของผู้นำเข้า และรับรองว่าผู้นำเข้า เป็นโรคที่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือแพทย์ดังกล่าวจริง

๔. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรได้ในปริมาณเท่าที่จำเป็น เพื่อใช้เฉพาะตัวเองเท่านั้น ในปริมาณสำหรับใช้ได้ไม่เกิน ๙๐ วัน และต้องมีข้อมูลหรือรายละเอียด เพื่อทวนสอบได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำมาใช้เฉพาะตัวเอง

หมายเหตุ: ๑. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำหรือส่งเข้ามาต้องไม่เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ ห้ามผลิต นำเข้าหรือขายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข และต้องไม่มีส่วนประกอบของวัตถุที่ห้าม ใช้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

๒. ห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีส่วนผสมของกัญชา กัญชง

๓. การนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สมุนไพรเข้ามาในราชอาณาจักรต้องยื่นแบบ สมพ.๑๕ ทุกครั้ง

๕. วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน

วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

วัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ เป็นวัตถุอันตรายที่ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยกว่ากลุ่มอื่น กฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้า ไม่ต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย แต่ต้องแจ้งข้อเท็จจริง เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนนำหรือส่งเข้า และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนด เช่น การจัดทำฉลาก การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการผลิตและการเก็บรักษา เป็นต้น การแสดงฉลากจะต้องแสดงเลขที่รับแจ้งไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เช่น

- ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น ผลิตภัณฑ์ล้างจาน ผลิตภัณฑ์ซักผ้า ที่มีสารสำคัญเป็น สารลดแรงตึงผิวชนิดประจุลบ (anionic surfactants) หรือสาร ลดแรงตึงผิวชนิดไม่มีประจุ (nonionic surfactants) ยกเว้น nonylphenol ethoxylate

- ผลิตภัณฑ์กาว ที่มีสารสำคัญเป็นสารกลุ่ม alkyl cyanoacrylate

- ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรคในสระว่ายน้ำ ที่มีสารสำคัญเป็น calcium hypochlorite, sodium hypochlorite, dichloroisocyanuric acid and its salts, trichloroisocyanuric acid and its salts

วัตถุอันตรายชนิดที่ ๒ เป็นวัตถุอันตรายที่มีความเป็นอันตรายหรือความเสี่ยงสูงกว่าชนิดที่ ๑ กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกหรือผู้มีไว้ในครอบครองต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายและแจ้งการดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนจึงจะประกอบกิจการได้ การแสดงฉลากจะต้องแสดงเลขทะเบียนวัตถุอันตราย ไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์ สามารถนำหรือสั่งเข้ามาเพื่อใช้ในบ้านเรือนจะต้องเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเพื่อมาใช้สอยเฉพาะตัวเอง และนำเข้าได้ไม่เกินครั้งละ ๕ กิโลกรัม หรือ ๕ ลิตร ตัวอย่างวัตถุอันตรายชนิดที่ ๒ ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เช่น

- ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลงที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข ที่มี benzyl benzoate เป็นสารสำคัญ

- ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด / ฆ่าเชื้อโรค (ยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่มีสารสำคัญที่ถูกจัดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ หรือวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓)

วัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ เป็นวัตถุอันตรายที่มีความเป็นอันตรายหรือความเสี่ยง สูงกว่าวัตถุอันตรายสองชนิดแรก กฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครอง ต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย และต้องได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจึงจะประกอบกิจการได้ การแสดงฉลากจะต้องแสดงเลขทะเบียนวัตถุอันตรายไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์ สามารถนำหรือสั่งเข้ามาเพื่อใช้ในบ้านเรือนจะต้องเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเพื่อมาใช้สอยเฉพาะตัวเอง และนำเข้าได้ไม่เกินครั้งละ ๕ กิโลกรัม หรือ ๕ ลิตร ตัวอย่างวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เช่น

- ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลงที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข ที่มีสารสำคัญเป็นสารกลุ่ม pyrethroids

- ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด/ฆ่าเชื้อโรค ที่มีกรด ต่าง หรือสารกลุ่ม aldehydes เป็นสารสำคัญ เป็นต้น

วัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ห้ามนำเข้า ได้แก่ วัตถุอันตรายที่มีความเป็นอันตรายหรือความเสี่ยงสูงทั้งจากคุณสมบัติของตัวสารเองหรือจากลักษณะการใช้ เช่น สารก่อมะเร็ง สารก่อกลายพันธุ์ สารที่เป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ หรือสารที่ห้ามใช้โดยอนุสัญญา กฎหมายจึงห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครอง ตัวอย่างวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ในความรับผิดชอบของ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เช่น สาร DDT, chlordane, dieldrin, chlorpyrifos และ chlorpyrifos-methyl ในผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลง เป็นต้น

๒.๓ กระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

การส่งของทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศจะผ่านการดำเนินการโดย บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยกรมศุลกากรได้ออกประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๐๕/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปฏิบัติพิธีศุลกากรสำหรับการนำของเข้าและการส่งของออกทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ กำหนดสิ่งของทางไปรษณีย์ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

(๑) ไปรษณีย์ภัณฑ์ (Postal item) หมายถึง ข้าวสารหรือสิ่งของซึ่งฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ภัณฑ์ แบ่งออกเป็นห้าชนิด คือ จดหมายไปรษณีย์บัตร ของตีพิมพ์ พัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ

(๒) พัสดุไปรษณีย์ (Postal parcel) หมายถึง หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าที่ฝากส่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์

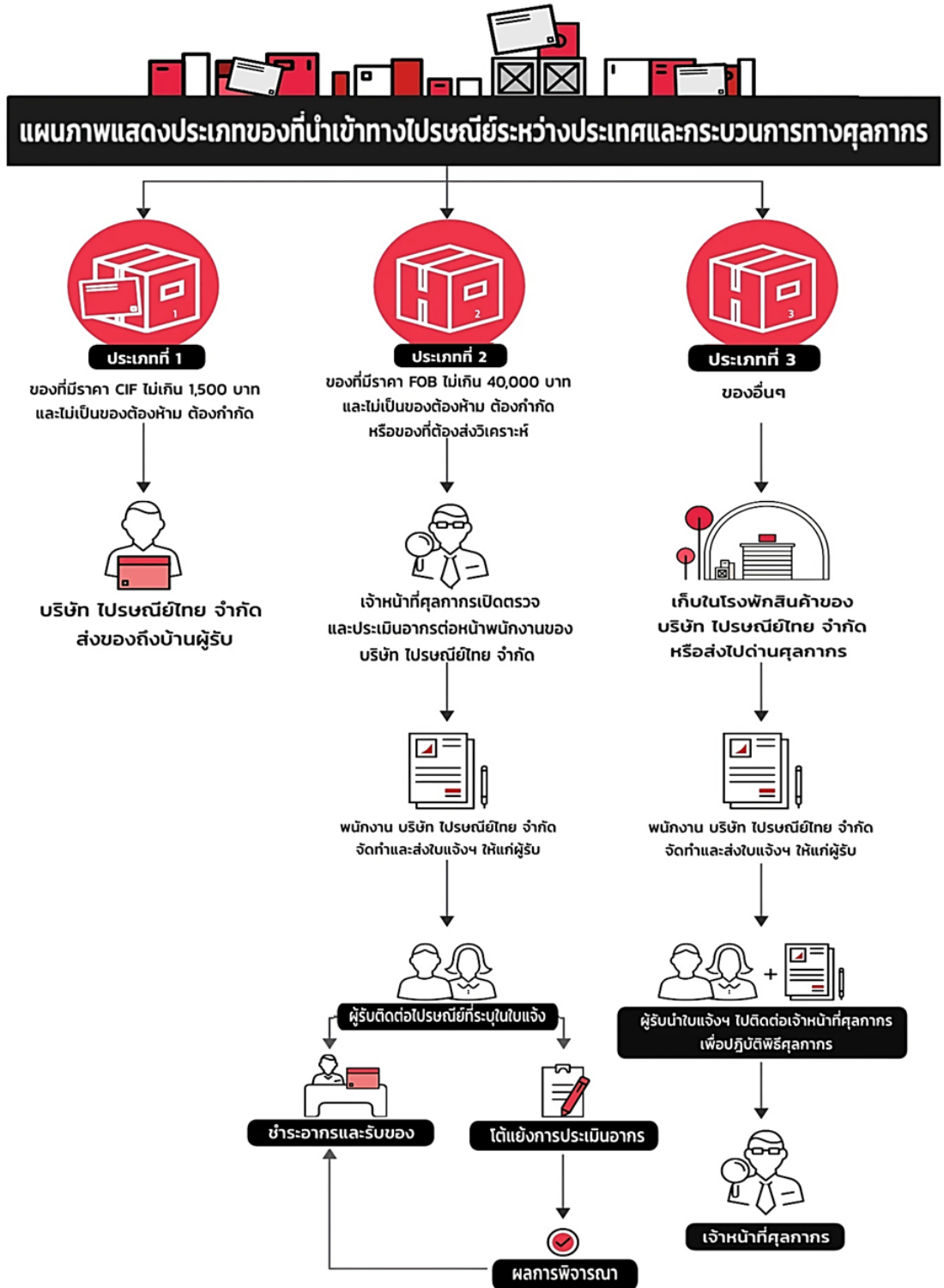
(๓) ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (Express Mail Service: EMS) หมายถึง สิ่งต่างๆ เช่น ข้าวสาร เอกสารธุรกิจการค้า สิ่งพิมพ์ สินค้า ตัวอย่างสินค้า เป็นต้น ซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ด่วนพิเศษ

โดยกระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรและจัดเก็บอากร หน่วยงานตรวจคัดสิ่งของทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศจะคัดแยกสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้เปิดถุงแล้ว จะคัดแยกสิ่งของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศออกเป็น ๓ ประเภท แล้ว จะปฏิบัติกับสิ่งของที่คัดแยกไว้ ดังนี้ (ไปรษณีย์ไทย, ๒๕๖๓)

ประเภทที่ ๑ ของยกเว้นอากร บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะนำส่งที่บ้านของผู้รับ โดยของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัยไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ตามภาค ๔ ประเภท ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือตัวอย่างสินค้าที่ใช้ได้แต่เพียงเป็นตัวอย่างและไม่มีราคาทางการค้า ตามภาค ๔ ประเภท ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และไม่เป็นของต้องห้ามต้องจำกัด

ประเภทที่ ๒ ของซึ่งมีราคา FOB รวมกันไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ของประเภทนี้หมายถึงของซึ่งส่งจากผู้ส่งหนึ่งคนถึงผู้รับหนึ่งคนในคราวเดียวกัน หรือเข้ามาถึงพร้อมกันไม่ว่าจะมีจำนวนที่หีบห่อ มีราคา FOB รวมกันไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท และไม่เป็นของต้องห้ามต้องจำกัดหรือของที่ส่งตัวอย่างวิเคราะห์สินค้าก่อนปล่อย เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะเปิดตรวจและประเมินอากรต่อหน้าพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร โดยพนักงาน

ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะจัดทำ และส่งใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศไปให้ผู้รับ โดยหีบห่อที่ถูกเปิดตรวจจะมีเทปขาว พลาสติกปิดรอยเปิดและประทับข้อความไว้ว่า “เปิดตรวจ/ปิดผนึก โดยพนักงานศุลกากร ร่วมกับเจ้าหน้าที่ ไปรษณีย์ EXAMINED/SEALED BY CUSTOMS AND POSTAL OFFICERS” เมื่อผู้รับได้รับใบแจ้งฯ ให้ผู้รับนำใบแจ้งฯ ไปติดต่อ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่ระบุไว้ในใบแจ้งฯ เพื่อชำระอากรและรับของ หากผู้รับเห็นว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากรประเมินราคาของสูงกว่าราคาที่ซื้อจริง และผู้รับ มีเอกสารหลักฐานยืนยัน เช่น หลักฐานการซื้อขาย หลักฐานการชำระเงิน เป็นต้น ผู้รับสามารถโต้แย้งการประเมิน ภาษีอากรได้โดยมีกระบวนการดังนี้

รูปที่ ๒.๑ ประเภทของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศและกระบวนการศุลกากร
ที่มา : ไปรษณีย์ไทย (๒๕๖๓)

๑. ผู้รับทำคำร้องขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากร โดยพิมพ์แบบคำร้องจาก www.postalcustoms.com หรือขอรับแบบฟอร์มคำร้องได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์และสามารถยื่นคำร้อง ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง หรือยื่นต่อส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์โดยเตรียมเอกสารดังนี้

(๑) คำร้องขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากร

(๒) ใบแจ้งให้ไปรษณีย์ของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

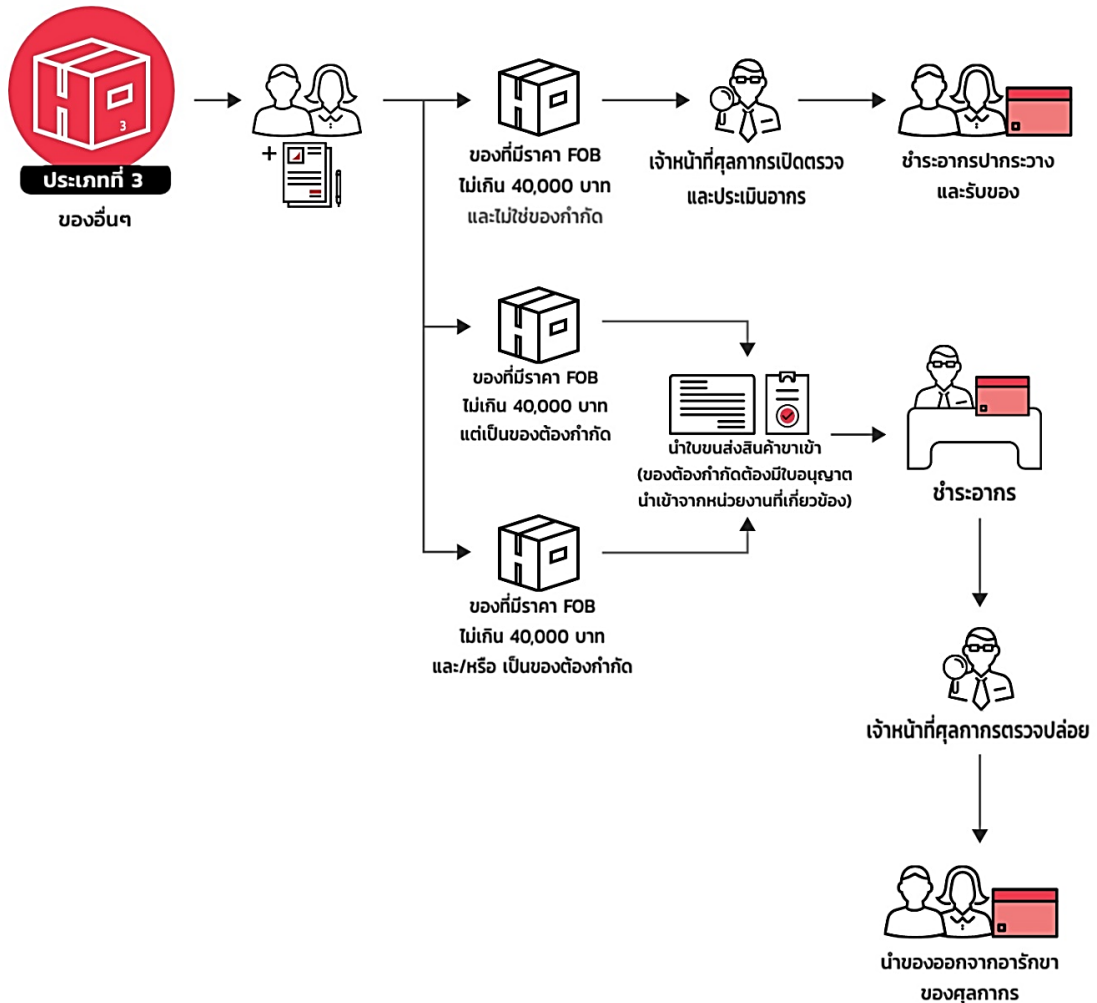
(๓) เอกสารหลักฐาน เช่น หลักฐานการซื้อขาย หลักฐานการชำระเงิน เป็นต้น กรณีที่ยื่นคำร้องโต้แย้งการประเมิน ภาษีอากรต่อส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ให้ผู้รับสำเนาแจ้งให้ที่ทำการไปรษณีย์ทราบด้วย ทั้งนี้ผู้รับต้องยังไม่ชำระค่าภาษีอากร และระบุความประสงค์ขอทราบผลการพิจารณาในคำร้องว่าจะรอรับแจ้งผลการพิจารณาจาก บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดและไปรษณีย์ของ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง หรือติดต่อขอทราบผลและรับสิ่งของด้วยตนเอง ที่ฝ่ายตรวจคัดไปรษณีย์ภัณฑ์ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ แจ้งวัฒนะ

๒. พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง จะส่งหีบห่อที่ขอโต้แย้ง การประเมินภาษีอากร พร้อมคำร้องขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากร ใบแจ้งให้ไปรษณีย์ของส่งทางไปรษณีย์ระหว่าง ประเทศและเอกสารหลักฐานให้กับส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์เพื่อพิจารณา

๓. ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์จะพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาตามวิธีที่ผู้ยื่นคำร้องแจ้งความประสงค์ไว้ต่อไป

ประเภทที่ ๓ ของอื่น ๆ นอกจากประเภทที่ ๑ และประเภทที่๒ ของจะถูกเก็บรักษาในโรงพักสินค้าบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรือส่งไปที่สำนักงานหรือด่านศุลกากร เพื่อปฏิบัติพิธีการศุลกากร ผู้รับของต้องมาติดต่อที่ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์หรือสำนักงานหรือด่านศุลกากร ตามที่ระบุไว้ในใบแจ้งฯ เพื่อตรวจสอบของพร้อมเจ้าหน้าที่ศุลกากร เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประเมินอากรขาเข้า และภาษีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหากพบว่าเป็นของต้องมีใบอนุญาตนำเข้า ผู้รับของต้องจัดเตรียมใบอนุญาต หรือได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้รับของปฏิบัติครบถ้วนตามกฎหมายอื่น และชำระค่าภาษีอากร ผู้รับสามารถรับของไปจากอาคารศุลกากรเอกสารที่ต้องใช้ในการติดต่อขอรับของ มีดังนี้

แผนภาพแสดงกระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศประเภทที่ 3

รูปที่ ๒.๒ กระบวนการทางศุลกากรของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ประเภทที่ ๓
ที่มา : ไปรษณีย์ไทย (๒๕๖๓)

๑. กรณีขอรับสิ่งของด้วยตนเอง

(๑) ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

(๒) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้หรือหนังสือ

เดินทาง (กรณีผู้รับของ เป็นชาวต่างชาติ) ของผู้มีชื่อรับของตามที่ระบุในใบแจ้งฯ

๒. กรณีมอบอำนาจให้ผู้รับสิ่งของแทน

(๑) ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยให้ผู้มีชื่อรับของบันทึก รายละเอียดการมอบอำนาจให้แก่ผู้รับมอบอำนาจ พร้อมลงลายมือชื่อรับรองทั้ง ๒ ฝ่ายที่ด้านหลังใบแจ้งฯ

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และลงนามรับรองสำเนา

(๓) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

๓. กรณีผู้รับสิ่งของเป็นนิติบุคคล เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด

(๑) ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยให้ผู้มีอำนาจลงนามเพื่อมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจไปดำเนินการแทน พร้อมประทับตราบริษัทที่ด้านหลังใบแจ้งฯ เพื่อมอบอำนาจให้ผู้รับ มอบอำนาจไปดำเนินการแทน

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของ หรือผู้จัดการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้มีอำนาจลงนามในเอกสารผูกพันนิติบุคคลนั้น ๆ และลงนามรับรองสำเนา

(๓) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้าน (ที่มีอายุไม่เกิน ๖ เดือน) และลงนามรับรองสำเนาพร้อมประทับตราบริษัท

(๔) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

ในขณะที่เปิดตรวจ มีวิธีพิจารณาของที่จัดอยู่ในประเภทที่ ๓ แยกออกได้เป็น ๓ ประเภทย่อย ดังนี้

๑. ของที่มีราคา FOB ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท และไม่ใช้ของต้องจำกัด จากการเปิดตรวจของพบว่า ของมีราคา FOB ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท และไม่ใช้ของต้องจำกัด เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประเมินอากรขาเข้าและ ออกใบเสร็จรับเงิน เมื่อผู้รับของชำระอากรครบถ้วน สามารถรับของออกไปจากอารักขาของศุลกากร ซึ่งวิธีการนี้ เรียกว่า “การเก็บอากรปากระวาง”

๒. ของที่มีราคา FOB ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท แต่เป็นของต้องจำกัด ผู้รับต้องติดต่อที่ส่วนบริการ ศุลกากรไปรษณีย์หรือด่านศุลกากรตามทีระบุในใบแจ้งฯ เพื่อทำใบขนสินค้าขาเข้า โดยส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

(๑) กรณีที่ยังไม่เคยลงทะเบียนเป็นผู้ผ่านพิธีการศุลกากร ผู้รับของต้องลงทะเบียนเป็นผู้ผ่านพิธีการ ศุลกากรที่ฝ่ายบริการศุลกากรไปรษณีย์

(๒) ผู้รับของส่งข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้าทางอิเล็กทรอนิกส์โดยสามารถใช้บริการ Service Counter ของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด

(๓) ผู้รับของชำระภาษีอากร

(๔) ผู้รับของติดต่อลงสินค้าเพื่อนำของมาตรวจปล่อย

(๕) เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจของและบันทึกการตรวจปล่อยในระบบคอมพิวเตอร์

(๖) ผู้รับของนำของไปจากอารักขาของศุลกากร

๓. ของที่มีราคา FOB เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท และ/หรือเป็นของต้องจำกัด ผู้รับต้องติดต่อที่ส่วนบริการ ศุลกากรไปรษณีย์หรือด่านศุลกากรตามที่ระบุในใบแจ้งฯ เพื่อทำใบขนสินค้าขาเข้า โดยส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เข้าระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนองพฤติกรรมใดๆ จะขึ้นอยู่กับความรู้จากสภาพแวดล้อมของตน และความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้น ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้ และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่มาจากหลายแหล่ง การวัดความสำเร็จในกิจกรรม จากการเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นหนึ่งเดียว บนฐานการรับรู้ระนาบเดียวกัน ในการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปนั้น มีแหล่งข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง อาทิ ผู้ขายสินค้าจากต่างประเทศ ผู้นำเข้าสินค้า ผู้ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ การเชื่อมโยงข้อกำหนด หลักเกณฑ์ กฎหมายและการรับรู้ของมนุษย์จึงมีความสำคัญในการศึกษา

๒.๔.๑ ความหมายของการรับรู้ (Perception)

การรับรู้ (Perception) หมายถึง ประสบการณ์ของการรู้สึก เกิดขึ้นเมื่อกระแสไฟฟ้าที่เป็นสัญญาณได้ถูกแปลความหมายโดยสมอง และนำไปสู่การตีความ (Goldstein, ๒๐๑๐) เป็นกระบวนการที่มนุษย์แต่ละคนเลือก จัดระเบียบ และแปลความหมายของสิ่งกระตุ้น ไปเป็นความหมายและเป็นภาพที่ติดอยู่ หากบุคคลแต่ละคนได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าเดียวกันในสภาพแวดล้อมเหมือนกันจะเลือก จะจัดการ และตีความหมายเหมือนหรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวัง (Schiffman & Kanuk, ๒๐๑๐) เป็นกระบวนการที่บุคคลเปิดรับต่อข้อมูลข่าวสาร ตั้งใจรับข้อมูลนั้นและทำความเข้าใจความหมาย ในขั้นเปิดรับ (Exposure Stage) บุคคลจะรับข้อมูลโดยผ่านทางประสาทสัมผัส ในขั้นตั้งใจรับ (Attention Stage) บุคคลจะแบ่งปันความสนใจมาสู่สิ่งเร้านั้น และขั้นสุดท้ายคือ ขั้นเข้าใจความหมาย (Comprehension Stage) (Mowen & Minor, ๑๙๙๘) เมื่อบุคคลรับรู้้อย่างไรก็มักจะเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นจริงตามที่ตีความ ดังนั้น การรับรู้ของมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะการรับรู้จะกระตุ้นให้คนแสดงออกถึงความเชื่อที่ตนได้รับ (นิตินพ ภูตะโชติ, ๒๕๕๖)

๒.๔.๒ กระบวนการรับรู้

จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เป็น ๓ ด้านได้แก่ ด้านการรู้คิด ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ของบุคคลส่งผลต่อความสามารถทางการคิด จำแนกระดับความรู้เป็น ๖ ระดับ ได้แก่ (Bloom, ๑๙๗๖)

ระดับที่ ๑ ระดับความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่งยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ระดับที่ ๒ ระดับความเข้าใจ หรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมายการสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ระดับที่ ๓ ระดับการนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิมไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความคิดนั้น

ระดับที่ ๔ ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจและการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อย นั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

ระดับที่ ๕ ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อยหรือส่วนใหญ่เข้าไว้ด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวมรวบเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

ระดับที่ ๖ ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการ และเนื้อหาสาระ เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างโดยมี การกำหนด (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุด ของพุทธิลักษณะ (Characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ

การที่บุคคลจะมีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ บุคคลจะต้องสามารถวิเคราะห์และเข้าใจสถานการณ์ใหม่ หรือข้อความจริงใหม่ได้ ดังนั้น การที่จะให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในระดับใดหรือหลายระดับนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่เป็นองค์ประกอบความรู้

รูปแบบพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคล ประกอบด้วย ๓ ระบบ ได้แก่ (Marzano, ๒๐๐๑)

๑. ระบบแห่งตน
๒. ระบบการบูรณาการ
๓. ระบบสติปัญญา

โดยระบบแห่งตนจะตัดสินใจยอมรับการเรียนรู้ในเรื่องใหม่ เมื่อระบบแห่งตนรับการเรียนรู้เรื่องใหม่ ระบบบูรณาการจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ นั้น โดยการออกแบบกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายแห่งการเรียนรู้และระบบสติปัญญาจะทำหน้าที่จัดกระทำข้อมูลในลักษณะของการวิเคราะห์ ดังนั้น ปริมาณความรู้ของแต่ละคนจึงมีผลต่อความสำเร็จอย่างสูงในการรับรู้ กระบวนการถ่ายเทของข้อมูลเริ่มจากระบบแห่งตนต่อเนื่องมาที่ระบบบูรณาการ และระบบสติปัญญาและสิ้นสุดที่ความรู้ ระบบแต่ละระบบจะส่งผลสะท้อนต่ออีกระบบที่ตามมาอย่างต่อเนื่อง ถ้าระบบแห่งตนไม่เชื่อว่าการเรียนรู้ในเรื่องใหม่เป็นเรื่องสำคัญ แรงจูงใจในการเรียนรู้จะต่ำหรือถ้าระบบบูรณาการกำหนดเป้าหมายไม่ชัดเจน การเรียนรู้จะประสบอุปสรรค หรือแม้การกำหนดเป้าหมายจะชัดเจนและกำกับตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ แต่กระบวนการจัดทำข้อมูลในระบบสติปัญญาปฏิบัติการไม่มีประสิทธิภาพ การเรียนรู้จะไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ระบบทั้ง ๓ จึงเป็นระบบที่มีการจัดลำดับถูกต้องในกระบวนการถ่ายเทข้อมูล ซึ่ง Marzano (๒๐๐๑) ได้พัฒนารูปแบบจุดมุ่งหมายทางการเรียนรู้แบบใหม่ (A New Taxonomy of Educational Objectives) ประกอบด้วยความรู้ ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ข้อมูล เน้นการจัดระบบความคิดเห็น จากข้อมูลง่ายสู่ข้อมูลยาก เป็นระบบความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริง ลำดับเหตุการณ์ สาเหตุและผล เฉพาะเรื่องและหลักการ

๒. กระบวนการ เน้นกระบวนการเพื่อการเรียนรู้ จากทักษะสู่กระบวนการอัตโนมัติอันเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถที่สั่งสมไว้

๓. ทักษะ เน้นการเรียนรู้ที่ใช้ระบบโครงสร้าง จากทักษะง่าย สู่กระบวนการที่ซับซ้อนโดยมีกระบวนการจัดการกระทำกับข้อมูล ๖ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ ขั้นเข้าใจ เป็นการเข้าใจสาระการเรียนรู้ ผู้การเรียนรู้ใหม่และเก็บเป็นคลังข้อมูลไว้เป็นการถ่ายโยงความรู้จากความจำถาวรสู่การนำไปใช้ในการปฏิบัติการโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจโครงสร้างของรูปร่างนั้น

ระดับที่ ๒ ขั้นเข้าใจ เป็นการเข้าใจสาระการเรียนรู้ สู่การเรียนรู้ใหม่ในรูปแบบการใช้สัญลักษณ์ เป็นการสังเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานของความรู้นั้นโดยเข้าใจประเด็นความสำคัญ

ระดับที่ ๓ ขั้นวิเคราะห์ เป็นการจำแนกความเหมือนและความต่างอย่างมีหลักการ การจัดกลุ่มหมวดหมู่ ที่สัมพันธ์กับความรู้ การสรุปอย่างสมเหตุสมผลโดยสามารถบ่งชี้ข้อผิดพลาดได้ การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่โดยใช้ฐานความรู้ และคาดการณ์ผลที่ตามมาบนพื้นฐานของข้อมูล

ระดับที่ ๔ ขั้นใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ เป็นการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่มีคำตอบชัดเจน การแก้ไขปัญหาที่ยุ่งยาก การอธิบายปรากฏการณ์ที่แตกต่าง และการพิจารณาหลักฐานสู่การสรุปสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน การตั้งข้อสมมุติฐานและการทดสอบสมมุติฐานนั้นบนพื้นฐานของความรู้

ระดับที่ ๕ ขั้นบูรณาการความรู้ เป็นการจัดระบบความคิดเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนด การกำกับติดตามการเรียนรู้และการจัดขอบเขตการเรียนรู้

ระดับที่ ๖ ขั้นจัดระบบแห่งตน เป็นการสร้างระดับแรงจูงใจต่อภาวะการเรียนรู้ และภาระงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนรู้ รวมทั้งตระหนักในความสามารถของการเรียนรู้ที่ตนมี

จากการจัดกระทำข้อมูลทั้ง ๖ ระดับของ Marzano ในระดับที่ ๓ ขั้นวิเคราะห์นั้น จะต้องรวบรวมความรู้และนำความรู้ที่ได้มาจำแนกความเหมือนและความแตกต่างอย่างมีหลักการ การจัดหมวดหมู่ที่สัมพันธ์กับความรู้ และนำความรู้มาสรุปอย่างสมเหตุสมผลโดยสามารถบ่งชี้ข้อผิดพลาดได้ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่โดยใช้ฐานความรู้ และคาดการณ์ผลที่ตามมาบนพื้นฐานของข้อมูล

สรุปได้ว่า การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเลือก จัดระเบียบ และแปลความหมายของสิ่งกระตุ้นไปเป็นความหมายและภาพที่ติดอยู่ ซึ่งบุคคลแต่ละคนได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าเดียวกันในสภาพแวดล้อมเหมือนกันจะเลือก จะจัดการ และตีความหมายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวัง เมื่อบุคคลรับรู้อย่างไรก็มักจะเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นจริงตามที่บุคคลนั้นตีความ ดังนั้น การรับรู้ของมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการรับรู้จะกระตุ้นให้คนแสดงออกถึงความเชื่อที่ตนได้รับ ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเป็นตัวแปรตาม

๒.๕ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

คำว่า “ประสิทธิภาพ” หมายถึง ผลการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ และได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานนั้นด้วย (Millet, ๑๙๙๔) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตหรือบริการกับปัจจัยนำเข้าของทรัพยากรอันจำเป็นในการผลิตนั้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรสิ่งของทางกายภาพ และทรัพยากรทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (Vause, ๑๙๙๗) เป็นสัดส่วนสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้าและผลผลิต หรือเป็นสัดส่วนระหว่างการลงทุนเพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับผลที่ได้รับจากการลงทุน ซึ่งอาจไม่สามารถวัดประสิทธิภาพสมบูรณ์ได้ แต่สามารถวัดประสิทธิภาพได้ในเชิงเปรียบเทียบ (Simon, ๑๙๖๐)

พิจารณาว่าการดำเนินงานใดมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับ โดยประสิทธิภาพการดำเนินงานเท่ากับผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับลบด้วยปัจจัยนำเข้ารวมกับความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ ดังนี้ (Simon, ๑๙๖๐)

$$E = (O - I) + S$$

E คือ ประสิทธิภาพของงาน (Efficiency)

O คือ ผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับ (Output)

I คือ ปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป (Input)

S คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา (Satisfaction)

ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการพิจารณา คือ(ทิพาวดี เมฆสวรรค์, ๒๕๓๙)

๑. ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (Input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

๒. ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีสะดวกกว่าเดิม

๓. ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ (Outcome and Result) ได้แก่การทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทันทเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและการบริการ เป็นที่พอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ

องค์ประกอบของประสิทธิภาพมี ๔ ประการ ประกอบด้วย (Peterson & Plowman, ๑๙๘๙)

๑. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีความสูง คือ ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิต และผู้ใช้งานได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีความพึงพอใจผลการดำเนินงานมีความถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ควรก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร และสร้างความพึงพอใจของลูกค้า หรือผู้มารับบริการ

๒. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังขององค์กร โดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดในแผนงาน หรือเป้าหมายที่องค์กรวางไว้ และควรมีการวางแผน บริหารเวลา เพื่อให้ได้ปริมาณงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย มีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวก รวดเร็วขึ้น

๔. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Costs) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการ คือ จะต้องลงทุนน้อยและให้ได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ้มค่า และเกิดการสูญเสียที่น้อยที่สุด

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันตามกำหนดเวลา โดยการใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การใช้ทรัพยากร เช่น ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรสิ่งของทางกายภาพ ทรัพยากรทางการเงินอย่างจำกัดในการดำเนินงานจนเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

ในวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ ประสิทธิภาพในนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย คุณภาพของงาน (Quality) ปริมาณงาน (Quantity) และเวลา (Time)

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญญา จิตรระดับ (๒๕๖๓) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม : กรณีการนำเข้าสินค้าในยุครเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยทำการศึกษาวิธีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศในยุครเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามกฎหมายไทย กรณีการซื้อขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันประชาชนทั่วไปมีการซื้อขายสินค้าออนไลน์อย่างมาก โดยเฉพาะการซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภครายบุคคล (Business-to-Customer) ก่อให้เกิดการขนส่งระหว่างประเทศและมีจำนวนพัสดุนำเข้าในจำนวนที่

สูงขึ้นในรอบหลายปีที่ผ่านมา การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มในพัสดุที่มีมูลค่าต่ำที่มีการใช้บังคับ ว่าไม่มีความเหมาะสมอีกต่อไป เนื่องจากในช่วงเวลาที่มีการใช้ช้อยกเว้นเหล่านี้ ส่วนใหญ่ไม่มีการซื้อของทางอินเทอร์เน็ตและปริมาณสินค้าที่นำเข้าที่ได้รับประโยชน์จากช้อยกเว้นนี้ค่อนข้างมีน้อย และยังคงเกิดแรงกดดันด้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการในประเทศที่ต้องถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายสินค้าให้กับผู้บริโภคในประเทศ ซึ่งไม่สามารถแข่งขันกับปริมาณการขายสินค้าออนไลน์จากต่างประเทศที่ไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้ และได้สร้างผลกระทบด้านลบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานในประเทศและรายได้จากภาษีโดยตรง

ดุสิต จันทราชา (๒๕๖๔) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการพิจารณาให้นำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เฉพาะตัว เป็นการวิจัยลักษณะ R๒R (Routine to Research) เชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผลการศึกษาพบว่า จากปัญหาการตรวจพิจารณาและไม่นำเข้ายาแผนปัจจุบันที่นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เฉพาะตัว ผ่านด่านไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ของด่านอาหารและยาทั่วประเทศในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๘ แห่ง จำนวน ๑๑๕ ราย ๒๗๕ รายการ พบว่า ติดขัดในข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามมาตรา ๑๒ โดยอนุญาตให้นำเข้าได้เฉพาะการนำติดตัว ตามมาตรา ๑๓ (๔) เท่านั้น โดยในอีก ๕ ปีข้างหน้า สถานการณ์และสภาพปัญหาอาจทวีความรุนแรงขึ้นเนื่องจากนโยบายพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยมีการพัฒนาและสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษทั่วประเทศ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Service Hub) และยิ่งเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อพัฒนาประเทศให้เป็นจุดหมายของผู้สูงอายุทั่วโลกที่จะมาใช้ชีวิตในวัยเกษียณในลักษณะ Long Stay ทำให้ในอนาคต จะมีชาวต่างประเทศ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำงานหรือพักอาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และผู้สูงอายุจากทั่วโลกเข้ามาพำนักอยู่อาศัยในระยะยาวในวัยเกษียณเพิ่มมากขึ้น โดยจากสถิติในปัจจุบัน ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศรวม ๖๓,๕๘๖ รายเฉพาะในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๑๔,๑๒๕ ราย ส่วนนักท่องเที่ยวสูงอายุ ขาววัยชราะยะยาว ๑๐ ปี ยอดรวมถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวนประมาณ ๕๓,๗๐๐ ราย และขอวีซ่าระยะ ๑ ปี สถิติถึงเดือนกันยายน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔,๐๔๕ ราย ผู้เขียนพยายามแก้ปัญหาโดยค้นคว้า หาข้อมูลการควบคุมกำกับด้านยาในการพิจารณาให้นำเข้ายาแผนปัจจุบันในลักษณะเดียวกันของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ พบว่าทุกประเทศที่ศึกษามีหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข ในการอนุญาตให้นำเข้ายาในลักษณะดังกล่าว ที่แตกต่างกันไปตามบริบทและสภาพสังคม เศรษฐกิจของแต่ละประเทศ โดยมีกฎหมายรองรับ และมีการประชาสัมพันธ์วิธีการปฏิบัติไว้บนเว็บไซต์ของ องค์กรที่กำกับดูแลด้านยาของแต่ละประเทศ ผู้เขียนจึงได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

ดังกล่าว ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นการดำเนินการใน ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๔ เพื่อเพิ่มหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการนำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับโดยเพิ่มเกณฑ์เพื่อใช้เฉพาะตัว และระยะที่ ๒ ประชาสัมพันธ์เพื่อ เชิญชวนให้ผู้ที่มิใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร เดิมอยู่แล้วที่มีอยู่ จำนวน ๖๘๒ รายทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถเป็นตัวแทนในการนำเข้ายาให้แก่ผู้รับบริการที่ต้องการนำเข้าหรือส่งยามาใช้แบบเฉพาะตัวจากต่างประเทศได้ นอกจากนี้ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เจ้าหน้าที่ศุลกากร และผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ชาวต่างชาติที่มาทำงาน และพนักกาศึกษาในประเทศไทยได้รับทราบ ส่วนการดำเนินการในระยะที่ ๓ ได้แก่ การเสนอแก้ไข พ.ร.บ. ยา พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๓ (๔) โดยเพิ่มคำว่า การนำเข้ายาเพื่อใช้เฉพาะตัว โดยมีปริมาณความจำเป็นที่ใช้ได้ไม่เกินเก้าสิบวัน เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ เพื่ออนุญาตให้บุคคลทั่วไปสามารถนำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อใช้เฉพาะตัวได้โดยตรงไม่ต้องผ่านตัวแทน

วาทีณี วัฒนสกุลพันธ์ (๒๕๖๔) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศุลกากรกับการค้าออนไลน์ : นโยบายรัฐและความคาดหวังของประชาชน ต่อการให้บริการทางไปรษณีย์ของกรมศุลกากร เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของกรมศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานกับไปรษณีย์ระหว่างประเทศ รวมถึงประชาชนที่พบปัญหาจากการดำเนินงานดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า รัฐมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานของกรมศุลกากรที่เกี่ยวกับการให้บริการทางไปรษณีย์ไปใน ๒ ลักษณะ คือ การจัดเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ และการปกป้องสังคมจากการนำเข้าของผิดกฎหมาย โดยกรมศุลกากรได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางตามที่รัฐต้องการทั้ง ๒ ลักษณะควบคู่กันไป แต่พบปัญหาในส่วนของระบบและกระบวนการทำงาน จึงก่อให้เกิดปัญหาข้อร้องเรียนจากประชาชน และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศุลกากรไม่ถูกต้องทั้งหมด โดยประชาชนมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานของกรมศุลกากรที่เกี่ยวกับการให้บริการทางไปรษณีย์ แบ่งเป็น ๕ ประเด็นหลักที่กรมศุลกากรควรให้ความสนใจ ได้แก่ บทบาทของงานศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับไปรษณีย์, การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่และมาตรฐานการปฏิบัติงานของศุลกากรไปรษณีย์, การปฏิบัติงานของกรมศุลกากร และ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, ภาพลักษณ์ของกรมศุลกากร #ศุลกากรหรือช่องโหว่ และปัญหาอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม นโยบายการลงทุนด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และการดำเนินโครงการตามแผนของกรมศุลกากร รวมถึงการขอความร่วมมือกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่ม

การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ก็จะช่วยให้การปฏิบัติงานของกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางไปรษณีย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตรีวิทย์ เพ็ญสว่างวิธน์ (๒๕๖๕) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ณ ด้านอาหารและยา เป็นการศึกษาการนำเข้าอาหารที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร ณ ด้านอาหารและยาไปรษณีย์กรุงเทพ รวมถึงศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการอนุญาตให้ผู้เดินทางนำอาหารติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการบริโภคเฉพาะตนของต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ณ ด้านอาหารและยา จากนั้นได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์เฉพาะตนที่เป็นการนำเข้าผ่านช่องทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ด้านอาหารและยาไปรษณีย์ทั่วประเทศให้สามารถปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การตรวจปล่อยสินค้าเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว สินค้าไม่ติดด่าน อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ ผลการศึกษาพบว่า ทั้งสามประเทศมีการกำหนดปัจจัยในการอนุญาตนำเข้าที่เหมือนกัน ได้แก่ ประเภทอาหาร ปริมาณการนำเข้า ประเทศต้นกำเนิดของผลิตภัณฑ์ เงื่อนไขการนำเข้าและการดำเนินการจัดการกรณีนำเข้าอาหารที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนด โดยในการกำหนดปัจจัยประเภทอาหารจะคำนึงถึงความเสี่ยงของอาหารทั้งในด้านการบริโภคของประชาชนและด้านสุขอนามัยของคนและสัตว์ภายในประเทศ ส่วนการกำหนดปัจจัยปริมาณการนำเข้าบางประเทศจะขึ้นอยู่กับรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าหรือประเทศต้นกำเนิดของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้า ส่วนการกำหนดปัจจัยประเทศต้นกำเนิดผลิตภัณฑ์จะพิจารณาจากความเสี่ยงตามแต่ละประเทศ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศที่มีความเสี่ยงจะส่งผลให้อาหารไม่ปลอดภัยต่อการบริโภค ส่วนปัจจัยเงื่อนไขการนำเข้าจะพิจารณาจากข้อกำหนดและกฎหมายในการควบคุมคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของอาหารตามแต่ละประเทศ ส่วนปัจจัยการดำเนินการจัดการกรณีนำเข้าอาหารไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประเทศสิงคโปร์และแคนาดากำหนดให้ผู้นำเข้าต้องยื่นขออนุญาตนำเข้าอาหารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประเทศออสเตรเลียกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะถูกส่งออกหรือทำลายโดยผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการอนุญาตให้ผู้เดินทางนำอาหารติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการบริโภคเฉพาะตนของประเทศสิงคโปร์ ออสเตรเลีย และแคนาดา จึงได้นำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ณ ด้านอาหารและยา ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องตามประเภทอาหารที่มีระดับความเสี่ยงแตกต่างกัน

โดยการกำหนดปริมาณอาหารที่อนุญาตให้นำเข้าตามแต่ละประเภทอาหารที่มีระดับความเสี่ยงของอาหารที่แตกต่างกัน และกำหนดแนวทางการดำเนินการจัดการกรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แบ่งได้เป็น ๓ กรณี ดังนี้ (๑) กรณีนำเข้าอาหารปริมาณเกินหลักเกณฑ์ที่กำหนด เจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาจะพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าอาหารได้ในปริมาณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนปริมาณที่ไม่สามารถนำเข้าได้ให้ผู้นำเข้าดำเนินการศุลกากรกับกรมศุลกากรต่อไปหรือหากผู้นำเข้ามีความประสงค์จะนำอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรทั้งหมด ผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการขออนุญาตนำเข้าตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนด (๒) กรณีเจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาพิจารณาแล้วจัดเป็นอาหารที่ห้ามนำเข้าหรือจำหน่ายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีสูตรส่วนประกอบหรือคุณภาพมาตรฐานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค เจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาจะแจ้งให้ผู้นำเข้าและเจ้าหน้าที่ศุลกากรทราบและดำเนินการคืนเอกสารให้กับผู้รับบริการ พร้อมทั้งจัดการผลิตภัณฑ์ที่ห้ามนำเข้าตามพิธีการศุลกากรกับกรมศุลกากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป (๓) กรณีเจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาพิจารณาแล้วไม่จัดเป็นอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีสูตรส่วนประกอบหรือปริมาณสารสำคัญไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนด เจ้าหน้าที่ด่านอาหารและยาจะพิจารณาอนุญาตนำเข้าตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อบริโภคเฉพาะตนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นควรเพิ่มตัวแปรในการจัดเก็บข้อมูล เช่น น้ำหนักสุทธิของอาหารประเทศต้นกำเนิดของผลิตภัณฑ์ความถี่ในการนำเข้า และควรพัฒนารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลการนำเข้าอาหาร ณ ด่านอาหารและยาไปรษณีย์กรุงเทพให้สะดวกต่อการบันทึกข้อมูลและการนำไปใช้งานโดยผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ และอาจปรับปรุงรูปแบบการทำงานโดยจัดทำระบบให้ยื่นคำขอนำเข้าอาหารเพื่อบริโภคเฉพาะตน ผ่านระบบ e-submission เพื่อเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังกรณีมีการนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายโดยใช้ช่องทางการนำเข้าอาหารเพื่อบริโภคเฉพาะตน ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตแทนการขออนุญาตนำเข้าอย่างถูกต้องตามกฎหมายกำหนด และเป็นการปรับปรุงแบบในการทำงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคลที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรมีการขอความร่วมมือจากร้านค้าและเว็บไซต์ที่นำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรให้ประชาสัมพันธ์ (Pop Up) หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อบริโภคเฉพาะตนให้ผู้ที่มีความประสงค์จะสั่งซื้อสินค้าเพื่อบริโภคเฉพาะตนได้ศึกษาในเบื้องต้นก่อนการตัดสินใจสั่งซื้อ ซึ่งวิธีดังกล่าวจะช่วยเพิ่มการรับรู้หลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือส่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อบริโภคเฉพาะตนให้กับผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้นและลดการนำ

หรือสั่งอาหารเข้ามาที่ไม่ถูกต้องผ่านช่องทางไปรษณีย์และควรนำหลักเกณฑ์การพิจารณาการนำเข้าหรือสั่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อบริโภคเฉพาะตน ณ ด่านอาหารและยาไปรษณีย์กรุงเทพที่จัดทำไปประยุกต์ใช้กับด่านอาหารและยาที่มีการขนส่งสินค้าผ่านทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศเพื่อให้การพิจารณาอนุญาตนำเข้าอาหารที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตกรณีนำเข้ามาเพื่อบริโภคเฉพาะตนของเจ้าหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยการสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. รูปแบบการวิจัย
๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยการสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรเป้าหมายในการศึกษาคือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด คือ สูตรของ Cochran (๑๙๗๗) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ ๕ ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{Z^2}{e}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

Z คือ ค่ามาตรฐานที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% เท่ากับ ๑.๙๖

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ ๕% เท่ากับ .๐๕

แทนค่า

$$n = \frac{๑.๙๖^2}{๔ (๐.๐๕)^2}$$

$$n = ๓๘๔.๑๖$$

สามารถคำนวณ n ได้เท่ากับ ๓๘๔.๑๖ หรือได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ๓๘๕ คน ดังนั้น เพื่อลดความคลาดเคลื่อนผู้วิจัยจึงทำการเก็บกลุ่มตัวอย่าง ๔๐๐ คน

๓.๒.๓ วิธีการสุ่มตัวอย่าง

หลังจากที่ผู้วิจัยได้คำนวณกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับงานวิจัยจำนวน ๔๐๐ คน ในการเลือกตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) จากประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด้านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ และเก็บข้อมูลจากผู้มาติดต่อที่ด้านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ตามที่แนบประกอบในภาคผนวก เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ปัจจัยส่วนบุคคล) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close- Ended response question) เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสัญชาติ

ส่วนที่ ๒ พฤติกรรมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close- Ended response question) เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ ๓ การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Five-Point Likert scale) (Likert, ๑๙๓๒) ดังนี้

คะแนน	ระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมาย
๕	มีระดับการรับรู้มากที่สุด
๔	มีระดับการรับรู้มาก
๓	มีระดับการรับรู้ปานกลาง
๒	มีระดับการรับรู้น้อย
๑	มีระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด

ในการแปลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้หลักการแบ่งอันตรภาคชั้น โดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้ (ละเอียดยุทธศาสตร์, ๒๕๖๒)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{๕ - ๑}{๕} \\ &= ๐.๘ \end{aligned}$$

ดังนั้น ช่วงระยะห่างเท่ากับ ๐.๘๐ จะทำให้เกิดเกณฑ์ในการแปลคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
๔.๒๑ - ๕.๐๐	มีระดับการรับรู้มากที่สุด
๓.๔๑ - ๔.๒๐	มีระดับการรับรู้มาก
๒.๖๑ - ๓.๔๐	มีระดับการรับรู้ปานกลาง
๑.๘๑ - ๒.๖๐	มีระดับการรับรู้ที่น้อย

๑.๐๐ – ๑.๘๐ มีระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด

ส่วนที่ ๔ ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป โดยข้อความนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ๕ ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น ๕ ระดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ท (Five-Point Likert scale) (Likert, ๑๙๓๒) ดังนี้

คะแนน	ระดับประสิทธิภาพ
๕	มากที่สุด
๔	มาก
๓	ปานกลาง
๒	น้อย
๑	น้อยที่สุด

ในการแปลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้หลักการแบ่งอัตรภาคชั้น โดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้ (ละเอียดยุทธศาสตร์, ๒๕๖๒)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{๕ - ๑}{๕} \\ &= ๐.๘ \end{aligned}$$

ดังนั้น ช่วงระยะห่างเท่ากับ ๐.๘๐ จะทำให้เกณฑ์ในการแปลคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับประสิทธิภาพ
๔.๒๑ – ๕.๐๐	มากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	มาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	ปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	น้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	น้อยที่สุด

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓.๔ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามแล้วเสร็จ จากนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha coefficient) (Cronbach, ๑๙๗๔) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ยอมรับได้ควรมีค่าไม่น้อยกว่า ๐.๗ ก็จะสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

ตารางที่ ๓.๑ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป	๙	๐.๘๖๕
ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร	๘	๐.๘๕๕

จากตารางที่ ๓.๑ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมากกว่า ๐.๗๐ ดังนั้น แบบสอบถามดังกล่าวจึงมีความเหมาะสม สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

๓.๕.๑ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ โดยทำการเก็บข้อมูลจาก

แบบสอบถามออนไลน์ และเก็บข้อมูลจากผู้มาติดต่อที่ด้านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จนได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการลงรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์ผล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติต่อไป

๓.๕.๒ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ข้อมูลทุติยภูมิเป็นการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลวิชาการที่เก็บรวบรวมไว้แล้ว เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารราชการ กฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ รายงานการศึกษา รวมทั้งบทความทางวิชาการ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากเว็บไซต์

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๓.๖.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

สถิติที่ใช้ในเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยแจกแจงและนำเสนอในรูปแบบความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป และประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยแจกแจงและนำเสนอในรูปแบบค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

๓.๖.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ทำการใช้เครื่องมือโปรแกรมทางสถิติ ในการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

๑. สถิติ Independent Sample t-Test สำหรับใช้ในการทดสอบความแตกต่างด้านเพศ และสัญชาติที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

๒. สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสิ่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

๓. สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเดียว (Simple Linear Regression Analysis)
เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
๒. พฤติกรรมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์
๓. การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป
๔. ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป
๕. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป
๖. การวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้ามาทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ จำนวน ๔๐๐ คน จำแนกลักษณะทั่วไปในรูปแบบของจำนวนและร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๑๖๘	๔๒.๐๐
	หญิง	๒๓๒	๕๘.๐๐

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
อายุ	๒๐ - ๓๐ ปี	๒๐	๕.๐๐
	๓๑ - ๔๐ ปี	๑๕๕	๓๘.๗๕
	๔๑ - ๕๐ ปี	๑๙๓	๔๘.๒๕
	๕๑ - ๖๐ ปี	๒๖	๖.๕๐
	๖๑ ปีขึ้นไป	๖	๑.๕๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔	๑.๐๐
	ปริญญาตรี	๒๘๔	๗๑.๐๐
	สูงกว่าปริญญาตรี	๑๑๒	๒๘.๐๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
อาชีพ	พนักงานบริษัทเอกชน	๑๓๐	๓๒.๕๐
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒๓	๕.๗๕
	เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ	๑๙๗	๔๙.๒๕
	เกษตรกร/ประมง	๒๗	๖.๗๕
	อาชีพอิสระ	๑๕	๓.๗๕
	นักลงทุน	๘	๒.๐๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
สัญชาติ	ไทย	๓๗๓	๙๓.๒๕
	ต่างชาติ	๒๗	๖.๗๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ สามารถจำแนกข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน ได้ดังนี้

๑. เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๒๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘ รองลงมาเป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒

๒. อายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีจำนวน ๑๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๕ รองลงมาอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๕ อายุ ๕๑ - ๖๐ ปี มีจำนวน

๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ อายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕ และอายุ ๖๑ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕

๓. ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่การศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๒๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑ รองลงมามีระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘ และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑

๔. อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ มีจำนวน ๑๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๒๕ รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ เกษตรกร/ประมง มีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๕ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๕ อาชีพอิสระ มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๕ และนักลงทุน มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒

๕. สัญชาติ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทย มีจำนวน ๓๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๕ รองลงมาเป็นต่างชาติ มีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๕

สรุปได้ว่า ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๘ อายุ ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๕ การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๗๑ อาชีพเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการ ร้อยละ ๔๙.๒๕ และสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๕

๔.๒ พฤติกรรมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์พฤติกรรมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน สามารถจำแนกในรูปแบบของความถี่และร้อยละได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ความถี่ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรต่อปี

ความถี่ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ครั้ง/ปี	๙๐	๒๒.๕๐
๑ - ๓ ครั้ง/ปี	๒๖๔	๖๖.๐๐
๔ - ๖ ครั้ง/ปี	๓๔	๘.๕๐
๗ - ๑๐ ครั้ง/ปี	๔	๑.๐๐
มากกว่า ๑๐ ครั้ง/ปี	๘	๒.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ ความถี่ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร พบว่า ส่วนใหญ่นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ๑ - ๓ ครั้ง/ปี มีจำนวน ๒๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖ รองลงมา นำหรือส่งน้อยกว่า ๑ ครั้ง/ต่อปี มีจำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ นำหรือส่ง ๔ - ๖ ครั้ง/ต่อปี มีจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕ นำหรือส่งมากกว่า ๑๐ ครั้ง/ต่อปี มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒ และนำหรือส่ง ๗ - ๑๐ ครั้ง/ต่อปี มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑

ตารางที่ ๔.๓ ราคาในการนำหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยต่อครั้ง

ราคาในการนำหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยต่อครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท	๗๕	๑๘.๗๕
๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๓๐๘	๗๗.๐๐
มากกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท	๑๗	๔.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ ราคาในการนำหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยต่อครั้ง ส่วนใหญ่ ๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๓๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗ รองลงมาคือไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท มีจำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๕ และมากกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕

ตารางที่ ๔.๔ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่

ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาหาร	๗๙	๑๙.๗๕
เครื่องสำอาง	๒๒๑	๕๕.๒๕
เครื่องมือแพทย์	๗	๑.๗๕
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๘๖	๒๑.๕๐
วัตถุดิบทรายที่ใช้ในบ้าน	๒	๐.๕๐

ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาใน ราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อื่น ๆ	๕	๑.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเครื่องสำอาง มีจำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๕ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ อาหาร มีจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๕ เครื่องมือแพทย์ มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๕ วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้าน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕ และอื่น ๆ มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๕

ตารางที่ ๔.๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามา ในราชอาณาจักร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์	๓๐๐	๗๕.๐๐
อีเมลโฆษณาสินค้า	๘	๒.๐๐
เพื่อนหรือคนรู้จัก	๕๔	๑๓.๕๐
แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญแนะนำ	๑	๐.๒๕
มีประสบการณ์เคยใช้งาน	๓๖	๙.๐๐
อื่น ๆ	๑	๐.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร พบว่า ส่วนใหญ่ เว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๓๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือ เพื่อนหรือคนรู้จัก มีจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕ มีประสบการณ์เคยใช้งาน มีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙ อีเมลโฆษณาสินค้า มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญแนะนำ มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕ และอื่น ๆ มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕

ตารางที่ ๔.๖ วิธีการที่ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์

วิธีการที่ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ติดต่อด้วยตนเองที่ด่านอาหารและยา	๖๘	๑๗.๐๐
ผ่านทางออนไลน์	๓๓๒	๘๒.๗๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ วิธีการที่ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านทางออนไลน์ มีจำนวน ๓๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๕ รองลงมาคือ ติดต่อด้วยตนเองที่ด่านอาหารและยา มีจำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗

ตารางที่ ๔.๗ เหตุผลในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์

เหตุผลในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์	๓๔๘	๘๗.๐๐
มีประกันสุขภาพในต่างประเทศ	๓	๐.๗๕
ญาติหรือคนรู้จักที่ต่างประเทศส่งมาให้	๑๖	๔.๐๐
ไม่สามารถนำเข้ามาพร้อมตนได้	๑	๐.๒๕
ไม่มีจำหน่ายภายในประเทศ	๒๗	๖.๗๕
อื่น ๆ	๕	๑.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ เหตุผลในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์ พบว่า ส่วนใหญ่สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์ มีจำนวน ๓๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗ รองลงมาคือ ไม่มีจำหน่ายภายในประเทศ มีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๕ ญาติหรือคนรู้จักที่ต่างประเทศส่งมาให้ มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ มีประกันสุขภาพในต่างประเทศ มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๕ ไม่สามารถนำเข้ามาพร้อมตนได้ มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕ และอื่น ๆ มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๕

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความถี่ในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร คือ นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ๑ - ๓ ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๖ ราคาในการนำหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยต่อครั้ง คือ ๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่ คือ เครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร คือ เว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๓๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ วิธีการที่ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์ คือ ผ่านทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๕ เหตุผลในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สู่สุขภาพทางไปรษณีย์ คือ สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๗

๔.๓ การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ในการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ ราย ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักร	\bar{x}	S.D.	ระดับการรับรู้
การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศว่าตามกฎหมายต้องยื่นคำขอที่ด่านอาหารและยา	๓.๗๓	๐.๕๗	มาก
เอกสารและหลักฐานในการยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ด่านอาหารและยา	๓.๓๙	๐.๕๗	ปานกลาง
เกี่ยวกับเงื่อนไขในการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ	๓.๖๙	๐.๖๐	มาก
ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักร	๓.๓๒	๐.๖๓	ปานกลาง
วิธีการยื่นคำขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์ผ่านระบบออนไลน์	๓.๑๖	๐.๕๑	ปานกลาง

การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักร	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
การเสียค่าอากรในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศ	๓.๓๒	๐.๖๐	ปานกลาง
การขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากรในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์	๓.๖๔	๐.๖๔	มาก
ขั้นตอนในการขอรับสิ่งของผลิตภัณฑ์	๓.๓๙	๐.๕๙	ปานกลาง
มาตรการในการควบคุมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เป็นการป้องกันอันตรายจากการใช้ที่ไม่ปลอดภัย	๓.๑๕	๐.๕๐	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๔๒	๐.๓๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศว่าตามกฎหมายต้องยื่นคำขอที่ด่านอาหารและยา มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ รองลงมาคือ เกี่ยวกับเงื่อนไขในการการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ การขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากรในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เอกสารและหลักฐานในการยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ด่านอาหารและยา มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙ ขั้นตอนในการขอรับสิ่งของผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักร มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๒ การเสียค่าอากรในการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๒ วิธีการยื่นคำขอนำหรือส่งผลิตภัณฑ์ผ่านระบบออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๖ และมาตรการในการควบคุมการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เป็นการป้องกันอันตรายจากการใช้ที่ไม่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๕ ตามลำดับ

๔.๔ ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ ราย ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
ด้านคุณภาพงาน			
การดำเนินการสามารถขอรับได้อย่างครบถ้วน	๓.๕๒	๐.๕๕	มาก
กรณีเมื่อพบข้อมูลไม่ถูกต้องหรือหลักฐานไม่ครบสามารถแก้ไขได้ไม่ยุ่งยาก	๓.๒๕	๐.๕๘	ปานกลาง
การยื่นคำขอนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรตรงตามที่นำเข้าจริง	๓.๗๗	๐.๕๕	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๕๑	๐.๕๖	มาก
ด้านปริมาณงาน			
สามารถดำเนินการยื่นคำขอนำหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างครบถ้วนตามรายการนำเข้า	๓.๒๓	๐.๔๙	ปานกลาง
สามารถชำระค่าภาษีอากรได้ครบถ้วนตามรายการที่นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร	๓.๒๖	๐.๕๘	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๒๔	๐.๕๓	ปานกลาง
ด้านเวลา			
สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด	๓.๗๗	๐.๕๘	มาก
กรณีเมื่อพบข้อมูลหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนสามารถแก้ไขได้ในเวลาที่รวดเร็ว	๓.๗๒	๐.๕๔	มาก
สามารถดำเนินการได้ถูกต้องโดยไม่ต้องทำซ้ำหลายรอบ	๓.๑๔	๐.๕๓	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๕๔	๐.๕๕	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	๓.๔๖	๐.๓๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่าระดับประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖

ประสิทธิภาพด้านคุณภาพงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การยื่นคำขอนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน

ราชอาณาจักรตรงตามที่น่าเข้าจริง มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ การดำเนินการสามารถขอรับได้อย่างครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒ และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กรณีเมื่อพบข้อมูลไม่ถูกต้องหรือหลักฐานไม่ครบ สามารถแก้ไขได้ไม่ยุ่งยาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ ตามลำดับ

ประสิทธิภาพด้านปริมาณงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถชำระค่าภาษีอากรได้ครบถ้วน ตามรายการที่นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๖ และสามารถดำเนินการยื่นคำขอหรือส่งผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างครบถ้วนตามรายการนำเข้า มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๓ ตามลำดับ

ประสิทธิภาพด้านเวลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ กรณีเมื่อพบข้อมูลหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนสามารถแก้ไขได้ในเวลาที่รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถดำเนินการได้ถูกต้องโดยไม่ต้องทำซ้ำหลายรอบ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๔ ตามลำดับ

๔.๕ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสัญชาติ ที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Independent Sample t-test) ในการวิเคราะห์ว่า เพศ และสัญชาติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปหรือไม่ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปหรือไม่ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

๔.๕.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชน

ทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Independent Sample t-test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

เพศ	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๖๘	๓.๔๗๐	๐.๒๕๕	๒.๑๙๔	๐.๐๒๙*
หญิง	๒๓๒	๓.๓๘๕	๐.๔๕๕		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๐๒๙) โดยเพศชายมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๗๐) มากกว่าเพศหญิง (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๘๕)

๔.๕.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
๒๐ - ๓๐ ปี	๒๐	๓.๓๑๕	๐.๔๘๙	๑๓.๘๒๐	๐.๐๐๐**

๓๑ - ๔๐ ปี	๑๕๕	๓.๕๘๙	๐.๓๓๔
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๙๓	๓.๓๑๓	๐.๓๑๙
๕๑ - ๖๐ ปี	๒๖	๓.๒๙๒	๐.๖๕๙
๖๑ ปีขึ้นไป	๖	๓.๔๔๕	๐.๑๒๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ (Sig. = ๐.๐๐๐) โดยอายุ ๓๑ - ๔๐ ปีมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๘๙) มากที่สุด เมื่อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของด้านอายุเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

อายุ	\bar{X}	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย				
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ - ๖๐ ปี	๖๑ ปีขึ้นไป
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๑๕	-	-๐.๒๗๔*	-	-	-
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๕๘๙		-	๐.๒๗๖*	๐.๒๙๗*	-
๔๑ - ๕๐ ปี	๓.๓๑๓			-	-	-
๕๑ - ๖๐ ปี	๓.๒๙๒				-	-
๖๑ ปีขึ้นไป	๓.๔๔๕					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ด้านอายุมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ อายุ ๓๑ - ๔๐ ปีมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด

หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์มากกว่าอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี, อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี, และอายุ ๕๑ - ๖๐ ปี

๔.๕.๓ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษามีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔	๓.๔๔๘	๐.๒๒๕	๒.๕๑๖	๐.๐๘๒
ปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๓๙๓	๐.๓๓๒		
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๑๒	๓.๔๘๙	๐.๔๙๖		

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. = ๐.๐๘๒) เนื่องจากค่า Sig. มากกว่า ๐.๐๕

๔.๕.๔ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของ

ประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
พนักงานบริษัทเอกชน	๑๓๐	๓.๔๒๐	๐.๕๒๕	๐.๘๓๑	๐.๕๒๘
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒๓	๓.๓๑๖	๐.๒๘๑		
เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ	๑๙๗	๓.๕๔๐	๐.๓๑๐		
เกษตรกร/ประมง	๒๗	๓.๓๓๔	๐.๑๒๙		
อาชีพอิสระ	๑๕	๓.๔๙๕	๐.๓๕๑		
นักลงทุน	๘	๓.๓๘๙	๐.๒๖๐		

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. = ๐.๕๒๘) เนื่องจากค่า Sig. มากกว่า ๐.๐๕

๔.๕.๕ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสัญชาติที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสัญชาติที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Independent Sample t-test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสัญชาติมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ไทย	๓๗๓	๓.๓๘๖	๐.๓๖๒	-๖.๕๓๐	๐.๐๐๐**
ต่างชาติ	๒๗	๓.๘๙๘	๐.๓๙๖		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสัญชาติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ (Sig. = ๐.๐๐๐) โดยต่างชาติมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๙๘) มากกว่าสัญชาติไทย (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๘๖)

สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ (Sig. = ๐.๐๒๙) อายุ (Sig. = ๐.๐๐๐) และสัญชาติ (Sig. = ๐.๐๐๐) ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ โดยเพศชาย อายุ ๓๑ – ๔๐ ปี และเป็นชาวต่างชาติมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์มากที่สุด

๔.๖ การวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป

ในการวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติถดถอยเชิงเส้นเดี่ยว (Simple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์ว่า การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไปหรือไม่ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในการนี้ ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือไม่ โดยแสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๖ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป

ตัวแปร	การรับรู้ฯ	ประสิทธิภาพฯ
การรับรู้ฯ	๑	
ประสิทธิภาพฯ	๐.๗๔๓**	๑

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรในเชิงบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเดียว แสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๗ การวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
๑	(Constant)	๑.๐๕๒	๐.๑๐๘		๘.๖๒๘	๐.๐๐๐**
	การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และ	๐.๗๐๓	๐.๐๓๒	๐.๗๔๓	๒๒.๑๔๗	๐.๐๐๐**

กฎหมายที่เกี่ยวกับ การนำหรือส่ง ผลิตภัณฑ์มาใน ราชอาณาจักร					
R = ๐.๗๔๓, R ^๒ = ๐.๕๕๒, Adj R ^๒ = ๐.๕๕๑, Std Error = ๐.๒๔๕, Sig of F = ๐.๐๐๐					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นเดียว พบว่า การรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ (Sig. = ๐.๐๐๐) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = ๑.๐๕๒ + ๐.๗๐๓X$$

โดย X หมายถึง การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

Y หมายถึง ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

จากสมการพยากรณ์ดังกล่าว หมายความว่า ถ้าการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๑ หน่วยจะทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๐.๗๐๓ หน่วย โดยสมการพยากรณ์ดังกล่าวสามารถทำนายได้ร้อยละ ๕๕.๒ (R^๒ = ๐.๕๕๒) ซึ่งการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลในระดับสูง (Beta = ๐.๗๔๓) ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์

สรุปได้ว่า การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลในระดับสูง (Beta = ๐.๗๔๓) ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยหากการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย มีโอกาสร้อยละ ๕๕.๒ ที่จะทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๐.๗๐๓ หน่วย

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ เป็นจำนวน ๔๐๐ ราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สรุปผล
๒. อภิปรายผล
๓. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผล

ในการศึกษานี้ ในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่เคยใช้บริการรับของที่นำเข้าทางไปรษณีย์จากด่านอาหารและยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งรับด้วยตนเองและทางออนไลน์ จำนวน ๔๐๐ ราย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑.๑ สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๘ อายุ ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๕ การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๗๑ อาชีพเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการ ร้อยละ ๔๙.๒๕ และสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๕

๕.๑.๒ สรุปพฤติกรรมของผู้นำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร พบว่า ส่วนใหญ่มีความถี่ในการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร คือ นำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ๑ - ๓ ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๖ ราคาในการนำเข้าหรือส่งเข้าผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยต่อครั้ง คือ ๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่ คือ เครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๕ แหล่งรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร คือ เว็บไซต์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวน ๓๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ วิธีการที่ยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์ คือ ผ่าน

ทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๕ เหตุผลในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์ คือ
สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๘๗

๕.๑.๓ สรุประดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสั่ง
ผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่
การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศว่าตามกฎหมายต้องยื่นคำขอที่ด่านอาหารและยา มี
ค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ รองลงมาคือ เกี่ยวกับเงื่อนไขในการการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๙ การ
ขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากรในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ อยู่ในระดับปานกลาง
ได้แก่ เอกสารและหลักฐานในการยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ด่านอาหารและยา มีค่าเฉลี่ย
๓.๓๙ ขั้นตอนในการขอรับสิ่งของผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๙ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายใน
การนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์มาในราชอาณาจักร มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๒ การเสียค่าอากรในการนำหรือสั่ง
ผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๒ วิธีการยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์ผ่านระบบ
ออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๖ และมาตรการในการควบคุมการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เป็นการป้องกัน
อันตรายจากการใช้ที่ไม่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๕ ตามลำดับ

๕.๑.๔ สรุประดับประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาใน
ราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ โดย
ประสิทธิภาพด้านคุณภาพงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรตรง
ตามที่นำเข้าจริง มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ การดำเนินการสามารถขอรับได้อย่างครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒
และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กรณีเมื่อพบข้อมูลไม่ถูกต้องหรือหลักฐานไม่ครบสามารถแก้ไขได้ไม่
ยุ่งยาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ ตามลำดับ ประสิทธิภาพด้านปริมาณงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถ
ชำระค่าภาษีอากรได้ครบถ้วนตามรายการที่นำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร มีค่าเฉลี่ย
๓.๒๖ และสามารถดำเนินการยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างครบถ้วนตามรายการ
นำเข้า มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๓ ตามลำดับ และประสิทธิภาพด้านเวลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถดำเนินการได้ภายใน
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ กรณีเมื่อพบข้อมูลหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน
สามารถแก้ไขได้ในเวลาที่รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถ
ดำเนินการได้ถูกต้องโดยไม่ต้องทำซ้ำหลายรอบ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๔ ตามลำดับ

๕.๑.๕ สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ (Sig. = ๐.๐๒๙) อายุ (Sig. = ๐.๐๐๐) และสัญชาติ (Sig. = ๐.๐๐๐) ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑

๕.๑.๖ สรุปผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป พบว่า การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลในระดับสูง (Beta = ๐.๗๔๓) ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยหากการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย มีโอกาสร้อยละ ๕๕.๒ ที่จะทำให้อัตราประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๐.๗๐๓ หน่วย

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๒.๑ อภิปรายผลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ (Sig. = ๐.๐๒๙) อายุ (Sig. = ๐.๐๐๐) และสัญชาติ (Sig. = ๐.๐๐๐) ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ๐.๐๑ โดยเพศชาย อายุ ๓๑ - ๔๐ ปี และเป็นชาวต่างชาติมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์มากที่สุด เนื่องจากเพศชายมีความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ต้องการทดลองในสิ่งต่าง ๆ และมีความสนใจในหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จ และกลุ่มอายุ ๓๑ - ๔๐ ปีเป็นกลุ่มที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี มีความสนใจในด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ทำให้การนำหรือส่งผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศสำหรับกลุ่มนี้ดำเนินการศึกษาเรียนรู้ได้ไม่ยุ่งยากนัก ส่วนชาวต่างชาติมีระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้งานผลิตภัณฑ์ตลอดจนมีความจำเป็นที่จะต้องสั่งหรือนำเข้ามาใช้เฉพาะตัว จึง

ทำให้มีความมุ่งมั่นสนใจรับรู้ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ทางกฎหมาย เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้มากกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ ฌักจิกา ธนสมบัติสกุล และคณะ (๒๕๖๔) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการขอคืนอากรตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุมีผลต่อประสิทธิภาพในการขอคืนอากรตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๒.๒ อภิปรายผลการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ ในระดับสูง (Beta = ๐.๗๔๓) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยหากการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๑ หน่วย มีโอกาสร้อยละ ๕๕.๒ ที่จะทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้น ๐.๗๐๓ หน่วย เนื่องจากการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัวนั้น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยประชาชนที่ต้องการนำหรือส่งเข้ามาจะต้องยื่นคำขอนำเข้าและแสดงหลักฐานในการยื่นคำขอนำเข้า ณ ด่านอาหารและยาที่จะนำเข้าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ โดยมีรายละเอียดเอกสารที่ใช้ประกอบการนำเข้าและเงื่อนไขต่าง ๆ ตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายกำหนดไว้

ซึ่งการรับรู้เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ที่จะส่งผลกระทบต่อตอบสนองด้วยพฤติกรรมใด ๆ จะขึ้นอยู่กับความรู้จากสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลนั้น ๆ ดังนั้น หากประชาชนมีระดับการรับรู้ถึงข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายเกี่ยวกับการนำหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรในระดับที่มาก มีความเข้าใจขั้นต้นเป็นอย่างดีย่อมจะทำให้มีประสิทธิภาพในการยื่นขอนำเข้าได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณ และเวลาที่ใช้ในการดำเนินการลดข้อผิดพลาด ลดความเสียหายได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ฌักจิกา ธนสมบัติสกุล และคณะ (๒๕๖๔) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการขอคืนอากรตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลการขอคืนอากรมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการขอคืนภาษีอากรตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยนี้พบว่า การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัวนั้น ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยประชาชนที่ต้องการนำเข้าหรือส่งเข้ามาจะต้องยื่นคำขออนำเข้าและแสดงหลักฐานในการยื่นคำขออนำเข้า ณ ด่านอาหารและยาที่จะนำเข้าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ โดยมีรายละเอียดเอกสารที่ใช้ประกอบการนำเข้าและเงื่อนไขต่าง ๆ ตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น การส่งเสริมการเรียนรู้ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรให้แก่ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างละเอียด ก็จะทำให้ผู้นำหรือส่งสินค้าดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์สามารถลดการสูญเสียค่าใช้จ่าย และเวลาในการส่ง ปลอดภัยจากการถูกลงโทษทางกฎหมาย โดยผู้วิจัย มีข้อเสนอให้มีการประชาสัมพันธ์ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น FACEBOOK หรือ เว็บไซต์ ในการซื้อสินค้าออนไลน์ และในส่วนของประชาสัมพันธ์กับชาวต่างชาติที่มาพักอาศัยในประเทศไทย ควรมีการจัดทำสื่อ แผ่นพับประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลข้อกำหนด หลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ขณะเดินทางเข้าประเทศ และการขออนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพมาใช้เฉพาะตัว ควรมีการปรับกระบวนการยื่นคำขอให้สะดวก รวดเร็ว ยิ่งขึ้น โดยอาจจะมีการพัฒนาระบบการยื่นคำขอ ผ่านแอปพลิเคชัน หรือผ่านระบบออนไลน์

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ ซึ่งนอกจากการรับรู้ของประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของประชาชนในการนำเข้าหรือส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร ได้แก่ ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของด่านอาหารและยา ที่ต่างก็ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการของประชาชน ตลอดจนความพึงพอใจในการให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มปัจจัยดังกล่าวเข้ามาเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อศึกษาว่ามีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการหรือไม่

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (๒๕๖๕). พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. Retrieved from

https://mnfda.fda.moph.go.th/hazard/?page_id=๒๑๐๔

กองควบคุมเครื่องมือแพทย์. (๒๕๖๖). การผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ที่ได้รับการยกเว้น ตามมาตรา ๒๗. Retrieved from

<https://medical.fda.moph.go.th/product/category/application-for-exemption-from-permission/>

กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (๒๕๖๖). ผลการปล่อยตรวจสินค้า ผ่านระบบ NSW ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖. Retrieved from

<https://logistics.fda.moph.go.th/statistics/>

กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (๒๕๖๖). การนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อใช้เฉพาะตัวส่งมาทางพัสดุไปรษณีย์/คลังสินค้า. Retrieved from

<https://logistics.fda.moph.go.th/import-health-products-for-personal-use/%20import-health-product-to-thailand-for-personal-use>

กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (๒๕๖๒). พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒. Retrieved from <https://herbal.fda.moph.go.th/law-herbal/category/herbal-act>

กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (๒๕๖๓). กฎกระทรวง การขออนุญาตและการออกไปอนุญาตผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๓. Retrieved from <https://herbal.fda.moph.go.th/law-herbal/category/herbal-ministerial-regulations>

กองยา. (๒๕๖๖). พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐. Retrieved from

<https://drug.fda.moph.go.th/drug-act/drug-act-๒๕๑๐/>

ณัฐวิภา ชนสมบัติสกุล และคณะ. (๒๕๖๔). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการขอคืนอาการตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐. วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน, ๗(๒), ๓๒-๔๘.

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, B. S. (๑๙๗๖). *Taxonomy of Educational Objectives, the classification of educational goals-Handbook I: Cognitive Domain*. New York: McKay.
- Cochran, W. G. (๑๙๗๗). *Wiley: Sampling Techniques (๓rd ed.)*. New York: John Wiley & Sons.
- Cronbach, L. J. (๑๙๗๔). *Essentials of Psychological testing*. New York: Harper and Row.
- DHL. (๒๕๖๕). การนำเข้าอาหาร เครื่องสำอาง ยา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และอุปกรณ์ทางการแพทย์ส่วนบุคคลจากต่างประเทศมายังประเทศไทย. Retrieved from <https://dhltoyou.com/th/blog/detail/๙๙/การนำเข้า+เครื่องสำอาง+ยา+ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร+อุปกรณ์การแพทย์ส่วนบุคคลและอาหารเข้ามาในประเทศไทย>
- Goldstein, D. M. (๒๐๑๐). Security and the culture expert: dilemmas of and engaged anthropology. *Political and Legal Anthropology Review*, ๓๓(S๑), ๑๒๖-๑๔๒.
- Likert, R. (๑๙๓๒). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*, ๑๔๐(๑), ๕-๕๕.
- Marzano, R. J. (๒๐๐๑). *Designing a New Taxonomy of Education Objectives*. California: Corwin Press.
- Millet, J. D. (๑๙๙๔). *Management in the public service: The quest for effective performance*. New York: McGraw-Hill.
- Mowen, J. C., & Minor, M. (๑๙๙๘). *Cpmsi,er Bejavopr*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Peterson, E., & Plowman, E. G. (๑๙๘๙). *Business organization and management*. Homewood, Illinois: Richard D. Irwin.
- Schiffman, L., & Kanuk, L. L. (๒๐๑๐). *Consumer Behavior*. New Jersey: Pearson Education.
- Simon, H. A. (๑๙๖๐). *Administration behavior*. New York: The Memillan.
- Transpeed. (๒๕๖๓). นำเข้าผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ต้องยื่นขอนำเข้าที่ด่านอาหารและยา. Retrieved from <https://www.transpeed.biz/นำเข้าอาหารและยา/>
- Vause, B. (๑๙๙๗). *Guide to Analyzing Companies*. London: Economic Newspaper.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก (Appendix A)

แบบสอบถาม (Questionnaire)

การศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์
เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

(A study of the general public's level of awareness of regulations, criteria, and
laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail.)

คำชี้แจง (Explanation)

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับการรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น และเป็นความลับจะแสดงผลการศึกษาเฉพาะในภาพรวม จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในภาพรวมที่ไม่มีการระบุข้อมูลเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านสละเวลาในการทำแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

This questionnaire is part of the research on A study of the general public's level of awareness of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail. The information obtained from this questionnaire will be used for educational purposes only. And it is confidential and will show the results of only the results of the study as a whole. Research results will be reported as aggregated analytical data with no individual specifics. The researcher would like to request your assistance in answering the questionnaire completely and truthfully. To be useful for further study. Thank you very much for taking the time to complete the questionnaire on this occasion.

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๒ พฤติกรรมการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์

ส่วนที่ ๓ การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป

ส่วนที่ ๔ ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

This questionnaire is divided into ๔ parts:

Part ๑ Personal factors information

Part ๒ Behavior of bringing or ordering products into the Kingdom by mail.

Part ๓ General public's awareness of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail.

Part ๔ Efficiency in importing or ordering products into the Kingdom

Part ๕ Comments and Suggestions

คำถามคัดกรอง

ท่านเคยนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์หรือไม่

เคย ไม่เคย (สิ้นสุดการตอบแบบสอบถาม)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Part ๑: General information)

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

(Suggestions: Please mark ✓ in the box in front of the one statement that is most relevant to you.)

๑. เพศ (Gender)

ชาย (Male) หญิง (Female)

๒. อายุ (Age)

ต่ำกว่า ๒๐ ปี (Under ๒๐ years old) ๒๐ – ๓๐ ปี (๒๐ – ๓๐ years)

๓๑ – ๔๐ ปี (๓๑ – ๔๐ years) ๔๑ – ๕๐ ปี (๔๑ – ๕๐ years)

๕๑ – ๖๐ ปี (๕๑ – ๖๐ years) ๖๐ ปีขึ้นไป (๖๐ years and

over)

๓. ระดับการศึกษา (Education level)

ต่ำกว่าปริญญาตรี (Below bachelor's degree)

- ปริญญาตรี (Bachelor's degree)
- สูงกว่าปริญญาตรี (Above bachelor's degree)

๔. อาชีพ (Career)

- นักเรียน/นักศึกษา (Students)
- พนักงานบริษัทเอกชน (Private company employees)
- ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (Civil servants/State enterprise employees)
- เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ (Business owner/entrepreneur)
- เกษตรกร/ประมง (Farmer/Fisherman)
- อาชีพอิสระ (Freelance)
- นักลงทุน (Investors)
- อื่น ๆ (Other)

๕. สัญชาติ (Nation)

- ไทย (Thai) ต่างชาติ (Foreigner)

ส่วนที่ ๒ พฤติกรรมการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชน
(Part ๒ Behavior bringing or ordering products into the Kingdom by mail.)

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว
(Suggestions: Please mark ✓ in the box in front of the one statement that is most relevant to you.)

๑. ท่านนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยกี่ครั้งใน ๑ ปี (On average, how many times per year do you bring or order products into the Kingdom by mail?)

- น้อยกว่า ๑ ครั้ง (Less than ๑ time)
- ๑ - ๓ ครั้ง (๑ - ๓ times)
- ๔ - ๖ ครั้ง (๔ - ๖ times)

- ๗ - ๑๐ ครั้ง (๗ - ๑๐ times)
- มากกว่า ๑๐ ครั้ง (more than ๑๐ times)

๒. ราคาผลิตภัณฑ์ในการนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์โดยเฉลี่ยครั้งละเท่าใด
(What is the average price of products imported or ordered into the Kingdom by post?)

- ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท (Less than ๑,๕๐๐ baht)
- ๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท (๑,๕๐๐ - ๔๐,๐๐๐ baht)
- มากกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท (More than ๔๐,๐๐๐ baht)

๓. ประเภทของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยส่วนใหญ่คืออะไร (What are the most common types of products imported or ordered into the Kingdom?)

- อาหาร (Foods)
- เครื่องสำอาง (Cosmetics)
- เครื่องมือแพทย์ (Medical devices)
- ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Herbal products)
- วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้าน (Hazardous substances use in household)
- อื่น ๆ (Other)

๔. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ท่านนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรอย่างไร (How do you know information about the products you import or order into the Kingdom?)

- เว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Website or social media)
- อีเมลโฆษณาสินค้า (Product advertising e-mail)
- เพื่อน คนรู้จักแนะนำ (Friend, acquaintances recommend)
- แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญแนะนำ (Recommended by a doctor or expert)
- มีประสบการณ์เคยใช้งาน (Have experience using)
- อื่น ๆ (Other)

๕. วิธีการที่ท่านยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์ (How do you submit a product import request?)

- ติดต่อด้วยตนเองที่ด่านอาหารและยา (Contact in person at the Food and Drug Administration checkpoint)
- ผ่านทางระบบออนไลน์ (Via the online system)
- มอบอำนาจให้บุคคลดำเนินการ (Authorized a person to act)
- อื่น ๆ (Other)

๖. เหตุผลในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพทางไปรษณีย์ (Reasons for bringing or ordering health products by mail)

- สั่งซื้อสินค้าจากทางออนไลน์ (Order products online)
- มีประกันสุขภาพในต่างประเทศ (Have health insurance abroad)
- ญาติหรือคนรู้จักที่ต่างประเทศส่งมาให้ (Sent by relatives or acquaintances abroad)
- ไม่สามารถนำเข้ามาพร้อมตนได้ (Cannot be imported with oneself)
- ไม่มีจำหน่ายภายในประเทศ (Not available within the country)
- อื่น ๆ (Other)

ส่วนที่ ๓ การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป (Part ๓ General public's Perception of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail.)

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการรับรู้ของท่านมากที่สุด (Suggestions: Please mark ✓ in the box in front of the one statement that is most relevant to you.)

- ๕ หมายถึง มีระดับการรับรู้มากที่สุด (๕ = highest level of perception)
- ๔ หมายถึง มีระดับการรับรู้มาก (๔ = high level of perception)
- ๓ หมายถึง มีระดับการรับรู้ปานกลาง (๓ = medium level of perception)
- ๒ หมายถึง มีระดับการรับรู้ต่ำ (๒ = low level of perception)

๑ หมายถึง มีระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด (๑ = least level of perception)

ข้อ (No)	การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป (Awareness of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail)	ระดับการรับรู้ (Perception)				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ท่านรับรู้เกี่ยวกับการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำอาง อาหารเสริม วิตามินเพื่อบริโภคเอง ใช้เฉพาะตัว เป็นตัวอย่าง จากต่างประเทศว่า ตามกฎหมายต้องยื่นคำขอนำเข้าที่ด่านอาหารและยาในระดับใด (Do you know about importing health products such as medical devices, cosmetics, dietary supplements, vitamins for personal consumption, personal use, as an example, from abroad, at what level according to the law must an import application be submitted at the Food and Drug Administration?)					
๒	ท่านรับรู้เกี่ยวกับเอกสารและหลักฐานในการยื่นคำขอนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพของท่านที่ด่านอาหารและยาในระดับใด (To what extent do you know about the documents and evidence required to submit an application to import your health products at the Food and Drug Administration?)					
๓	ท่านรับรู้เกี่ยวกับเงื่อนไขในการการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพของท่านในระดับใด (To what extent are you aware of the conditions for importing your health products?)					
๔	ท่านรับรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพของท่านเข้ามาใน					

ข้อ (No)	การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป (Awareness of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail)	ระดับการรับรู้ (Perception)				
		๕	๔	๓	๒	๑
	ราชอาณาจักรในระดับใด (To what extent are you aware of the requirements, criteria, and laws for importing or ordering your health products into the Kingdom?)					
๕	ท่านรับรู้วิธีการยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพของท่านผ่านระบบออนไลน์ในระดับใด (To what extent do you know how to apply for or order your health products online?)					
๖	ท่านรับรู้ว่าคุณจะต้องเสียค่าอากรในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพจากต่างประเทศในระดับใด (Do you know what level of duty you will have to pay when importing or ordering health products from overseas?)					
๗	ท่านรับรู้เกี่ยวกับการขอโต้แย้งการประเมินภาษีอากรในการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Do you know about the request to challenge the tax assessment for bringing or ordering health products?)					
๘	ท่านรับรู้ขั้นตอนในการขอรับสิ่งของผลิตภัณฑ์สุขภาพของท่าน (You know the steps for receiving your health products.)					
๙	ท่านรับรู้ว่ามีมาตรการในการควบคุมการนำเข้าหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย (You recognize that measures to control the taking					

ข้อ (No)	การรับรู้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรทางไปรษณีย์ของประชาชนทั่วไป (Awareness of regulations, criteria, and laws regarding importing or ordering products into the Kingdom by mail)	ระดับการรับรู้ (Perception)				
		๕	๔	๓	๒	๑
	or ordering of health products are to prevent harm that may occur from the use of unsafe health products.)					

ส่วนที่ ๔ ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป (Part ๔ Efficiency in bringing or ordering products into the Kingdom for the general public)

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด (Please mark ✓ in the box in front of the one statement that is most relevant to you.)

๕ หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด (๕ = highest level of efficiency)

๔ หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับมาก (๔ = high level of efficiency)

๓ หมายถึง มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง (๓ = medium level of efficiency)

๒ หมายถึง มีระดับการรับรู้ต่ำ (๒ = low level of efficiency)

๑ หมายถึง มีระดับการรับรู้ต่ำที่สุด (๑ = least level of efficiency)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป Efficiency in importing or ordering products into the Kingdom of the general public	ระดับประสิทธิภาพ (Efficiency level)				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ด้านคุณภาพงาน (Quality of work)					
๑.๑	การดำเนินการขอรับสิ่งของผลิตภัณฑ์สุขภาพสามารถขอรับได้อย่างครบถ้วน (The process of requesting health products can be requested in its entirety)					
๑.๒	กรณีเมื่อพบข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนท่านสามารถแก้ไขได้ไม่ยุ่งยากนัก (In the event that incorrect information is found or the					

ข้อ	ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป Efficiency in importing or ordering products into the Kingdom of the general public	ระดับประสิทธิภาพ (Efficiency level)				
		๕	๔	๓	๒	๑
	evidence documents are incomplete, you can correct them without much difficulty.)					
๑.๓	การยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรของท่านตรงตามที่นำเข้าจริง (Submitting an application to import or order health products into your kingdom exactly as they are actually imported.)					
๒	ด้านปริมาณงาน (Aspects of workload)					
๒.๑	ท่านสามารถดำเนินการยื่นคำขอนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างครบถ้วนตามรายการนำเข้า (You can complete the application to import or order health products according to the import list.)					
๒.๒	ท่านสามารถชำระค่าภาษีอากรได้ครบถ้วนตามรายการที่นำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร (You can pay taxes and duties in full according to the items imported or ordered products into the Kingdom.)					
๓	ด้านเวลา					
๓.๑	ท่านสามารถดำเนินการขอรับสิ่งของที่นำหรือสั่งผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักรได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดในระดับใด (Can you proceed to request items brought or ordered health products into the Kingdom within the period of time specified by law?)					

ข้อ	ประสิทธิภาพในการดำเนินการนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรของประชาชนทั่วไป Efficiency in importing or ordering products into the Kingdom of the general public	ระดับประสิทธิภาพ (Efficiency level)				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓.๒	กรณีเมื่อพบข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนท่านสามารถแก้ไขได้ในเวลาที่รวดเร็วในระดับใด (In the event that incorrect information is found Or the evidence documents are incomplete, at what level can you quickly correct them?)					
๓.๓	ท่านสามารถดำเนินการรับสิ่งของที่นำหรือสั่งผลิตภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องทำซ้ำหลายรอบ (You can process the receipt of imported items or products into the Kingdom without having to repeat the process several times.)					

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (Comments and Suggestions)

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ***